

**"NEBEGALIMA
PUOTAUTI..."**

Lietuvoje viešinti už finansus ir biudžetą atsakinga eukomisarė Dalia Grybauskaitė įspėja: esant tokiai Lietuvos ekonominei situacijai nebegalima puotauti, švaistytis pažadais ir išlaidauti.

"Lietuva ilgai negirdėjo perspėjimų", – sako ji. Pasak D. Grybauskaitės, Lietuvoje šiuo metu **didžiausia problema yra ne euras, o ekonominė situacija**. O vienas aiškiausių to rodiklių – šuoliuojantis infliacijos augimas.

Tačiau finansų ministras R. Šadžius atsako, kad Vyriausybė yra numačiusi kelias finansų drausmės priemones, kurių turėtų užtekti, kad ekonomika neužbukuotų.

"Intervencijos į kainas turi imtis valstybė, kurioj vyksta griūtis. Griūtis Lietuvoje mes nenumatome", – ramina finansų ministras. Tiesa, R. Šadžius pritarė eukomisarės pastaboms dėl ekonominės situacijos Lietuvoje. Ministro teigimu, svarbiausia visoms politinėms jėgoms susitarti dėl finansinės drausmės, o dalis problemų turėtų išsispęsti priėmus kitų metų biudžetą.

D. Grybauskaitė primena, kad didžioji dalis fiskalinių priemonių efektą duoda "tik po gero laiko". Vienintelė greičiausiai suveikianti priemonė – biudžeto išlaidų mažinimo įtaka. Bet turint galvoje, kad per valstybės biudžetą persikirstoma tik apie 31 proc. lėšų, net ir šitos priemonės įtaka maža", – kalbėjo D. Grybauskaitė.

Kalbėdama apie ES lėšų įsisavinimo problemas, D. Grybauskaitė pateikė Valstybės kontrolės duomenis. Pagal juos, **Lietuva 2006 metais iš biudžeto suplanuotų lėšų iš ES nesugebėjo pasiimti 1 mlrd. 164 mln. Lt**. "Tai tas istorinis šansas, kuriuo nepasinaudoti negalima. Svarbu ir tai, ar tas lėšas šiandien suvalgysime, ar investuosime į žmogų, inovacijas".

Tuo metu Finansų ministerija praneša, kad iki šio spalio 12 d. pagal Bendrąjį programavimo dokumentą (BPD) Lietuva jau pasiėmė beveik 1,6 mlrd. ES lėšų, t. y. 52 proc. visų skirtų pinigų. Anot ministerijos, ES struktūrinių fondų įsisavinimo tempas spartėja: jei 2005 metais būdavo vidutiniškai įsisavinama 21 mln. Lt per mėnesį, tai 2007 metais mėnesio įsisavinimo vidurkis yra 69 mln. Lt. Likusiems pinigams pagal BPD įsisavinti liko kiek daugiau nei metai.

Tarptautinės konferencijos "Vilniaus energetikos saugumo konferencija 2007: atsakinga energetika – atsakingiems partneriams" Vilniuje dalyvavę valstybių prezidentai bei atstovai.

www.president.lt

VILNIAUS KONFERENCIJA - ĮŽANGA Į ENERGETINĮ SOLIDARUMĄ

Vilnius, spalio 11 d. Vilniuje dvi dienas vykęs aukščiausio lygio energetikos forumas "Vilniaus energetikos saugumo konferencija 2007: atsakinga energetika - atsakingiems partneriams" - įžanga plečiant energetinį solidarumą. Taip konferenciją vertina jos iniciatoriai - Lietuvos ir Lenkijos prezidentai Valdas Adamkus bei Lech Kaczynski. Pastarasis spaudos konferencijoje ketvirtadienį pasidžiaugė, kad abi šalys "smarkiai prisidėjo prie idėjų apyvartos".

"Galiu tik pasidžiaugti, kad ši konferencija savo išpareigojimais nutiesė kelius į ateitį,

ir manau, kad tuo keliu eisime ir toliau. Esame išipareigoję, priimdami Ukrainos prezidento kvietimą, panašioje konferencijoje kitais metais susitikti Kijeve", - Lenkijos vadovui pritarė V. Adamkus.

Konferencijoje netrūko diskusijų ne tik dėl bendros energetikos politikos Europos Sąjungos (ES) viduje, bet ir dėl alternatyvių energijos išteklių tiekėjų iš Kaspijos bei Juodosios jūros regiono, naujų europinių jungčių su "izoliuotomis ES salomis", kuria įvardyta ir Lietuva.

Konferencijoje dalyvavusių valstybių ir vyriausybių vadovai bei ES, Jungtinių Amerikos

Valstijų, Vidurio Azijos, Kaspijos ir Juodosios jūros regionų šalių atstovai atkreipė dėmesį ne tik į energetikos politikos iššūkius, bet ir paragino imtis bendrų veiksmų, kurie garantuotų energijos tiekimo saugumą, ypač kilus netikėtoms dujų ar naftos krizėms.

"Konferencijoje buvo apreptos problemos, kurios rūpi ne tik Europai, bet ir visam pasauliui. Vilniuje Europos valstybės paliudijo sutarimą su šalimis, kurios dar nėra ES narės. Tai patvirtina, kad ES šeimos narės, sprendamos energetikos klausimus, kalbės vienu balsu", - sakė Lietuvos prezidentas.

Konferencijoje pasirašytas svarbus Lietuvos, Azerbaidžano, Lenkijos, Ukrainos ir Gruzijos susitarimas dėl bendrų darbų tiesti naują naftotiekį Odesa-Brodai-Plockas-Gdanskas. Jis atvers kelią Kaspijos regiono naftai į Rytų Europą aplenkiant Rusiją. Susitarimui pritarė ir Kazachstanio ministras, kuris akcentavo, jog šalis didins naftos eksportą ir svarstys galimybę prisijungti prie naujų energetikos koridorių. Juo galėtų tekėti ne tik nafta, bet ir dujos. Būtent į tokią naują galimybę eksportuoti dujas iš Kaspijos regiono į Baltijos jūros regioną ypatingą dėmesį atkreipė L. Kaczynski.

NEPAVYKO SUSITARTI

Condoleezza Rice ir Sergej Lavrov derybos priešraketinės gynybos klausimais Maskvoje baigėsi nesėkme, praneša "Interfax". Spaudos konferencijoje Condoleezza Rice ir Sergej Lavrov pripažino, kad jiems nepavyko pasiekti susitarimo, ir derybos bus tęsiamos, kai ekspertai įvertins esamus skirtumus.

Šalys taip pat nesugebėjo sutarti dėl Iprastinės ginkluotės Europoje sutarties. "Šių metų vasarą mes pateikėme savo pasiūlymus kaip išgelbėti šią sutartį, padaryti ją veiksmingesnę. Šių derybų Maskvoje metu mes gavome amerikiečių pasiūlymus. Mes įvertinome

šiuos pasiūlymus kaip žingsnį teisinga linkme, tačiau kol kas, mūsų manymu, nepakankamą," – sakė S. Lavrov.

Derybų metu Rusijos užsienio reikalų ministras ir JAV

valstybės sekretorė pasiekė susitarimą dėl naujos strateginių puolamųjų ginklų mažinimo sutarties, nes senosios sutarties galiojimas baigiasi 2009 m. Naujos sutarties detalės kol kas nežinomos.

LRT

**NATO MODERNIZUOJA AVIACIJOS BAZĘ
RUSIJOS PASIENYJE**

NATO ir Estija pradėjo aviacijos bazės Emaryje modernizavimo darbus. Juos atlikus, šis karinis objektas, esantis mažiau kaip už 150 kilometrų nuo Rusijos sienos ir maždaug už 300 kilometrų nuo Sankt Peterburgo, galės priimti įvairiausius NATO karinių oro pajėgų lėktuvus - nuo naikintuvų iki transporto milžinų.

Pasak Estijos gynybos ministro Jaako Aavikso, NATO ir Estijos finansinės sąnaudos aviacijos bazei statyti yra maždaug lygios ir sudaro iš viso 1 milijardą kronų. Pastatyti administracinį kompleksą numatoma iki 2008 metų balandžio, o degalų sandėlį - iki tų pačių metų rugpjūčio.

ELTA

**TURKIJA ATŠAUKIA
AMBASADORIŲ IŠ JAV**

Ankara atšaukia savo ambasadorių iš Vašingtono kilus triukšmui, kai JAV Kongreso komitetas pripažino armėnų masines žudynes genocidu, praneša BBC. Oficialiai skelbiama, kad ambasadorius atšaukiamas "pasikonsultuoti". Turkija pripažįsta masinius žudymus 1915-1917 metais, tačiau neigia, kad tai buvo genocidas.

Turkijos užsienio reikalų ministerija skelbia, kad ambasadorius vyksta į Turkiją "savaitei arba 10-čiai dienų". "Mes neatšaukiame mūsų ambasadoriaus (visam laikui)", - sakė ministerijos atstovas spaudai. "Paprastėmė jo atvykti pasikonsultuoti".

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Po ilgų nesutarimų ir klaidžiojimų po Seimo "virtuvę" spalio 11 d. Seimas priėmė Liustracijos įstatymo pataisas. Už asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo pakeitimą balsavo 59 parlamentarai, 6 susilaikė, niekas nebalsavo prieš. Naujame dokumente yra apibrėžta KGB rezervistų sąvoka, tačiau apie jų veiklos apribojimus nekalbama. Politikai taip pat įteisino naują Liustracijos komisijos sudarymo tvarką.

Kadenciją baigęs prezidentas Algirdas Brazauskas netiki, kad Baltijos šalims ir Lenkijai pavyks iki 2015 metų pastatyti naują Ignalinos atominę elektrinę. Tai buvęs valstybės vadovas sakė Vilniaus energetikos saugumo konferencijoje. "Kad atominės nebūs 2015 metais, tai faktas", - sakė A. Brazauskas. A. Brazausko teigimu, atominės elektrinės projekto įgyvendinimui trukdo Lenkijos pozicija. Kaip žinoma, Varšuva reikalauja, kad jai būtų užtikrinta 1200 megavatų elektros energijos. "Tai, kas lieka atėmus 1200 MW, labai mažai trims Baltijos valstybėms", - pažymėjo A. Brazauskas. Prezidentas taip pat atkreipė dėmesį, kad iki šiol nežinoma, iš kur atkeliaus elektrinei reikalinga įranga.

Atsižvelgiant į susidariusią situaciją, A. Brazausko nuomone, Lietuva turėtų iš naujo rimtai apsvarstyti, ar jai reikalinga nauja elektrinė dabartinėmis sąlygomis. Seimo priimtoje Nacionalinėje energetikos strategijoje nurodyta, kad naują atominę elektrinę (AE) būtina pastatyti ne vėliau kaip iki 2015 metų. Tačiau dauguma ekspertų mano, kad realesnė jėgainės veikimo pradžios data - 2017-2020 metai.

Seimas nusprendė, kad Lietuvoje viskas per lėtai brangsta, todėl verčia Vyriausybę didinti algas biudžetinėms bei kitas išmokas - tam kitų metų biudžete reikės skirti beveik 2 mlrd. litų. Ekonomistai neabejoja, kad toks milžiniško pinigų kiekio išmetimas į rinką didins infliaciją. Vyriausybė pirmą kartą aptarė Finansų ministerijos pateiktą 2008 m. šalies biudžeto projektą, sulaukusį prieštaringų vertinimų. Didžiausią galvos skausmą Vyriausybės atstovams ir ekonomistams kelia būtinybė kelti algas biudžetinėms ir didinti socialines išmokas. To pakeisti negalima, nes Seimas įstatymų pataisomis nusprendė, kad algos ir socialinės išmokos privalo didėti. Šie Seimo sprendimai lems tai, kad net rekordinis kitų metų biudžetas pasmerktas būti deficitiniu. Projekte numatytos biudžeto pajamos - 29,1 mlrd. litų, išlaidos - 30,2 mlrd. litų.

Seimo Užsienio reikalų komitetas kreipėsi į Valstybės saugumo departamentą (VSD), prašydamas išsiaiškinti ambasadoriams mestus įtarimus dėl galimai nuslėpto bendradarbiavimo su KGB. Tuo tarpu VSD vadovas Povilas Malakauskas nelinkęs atskleisti savo pozicijos tuo klausimu, tvirtindamas, kad "visur, kur reikia, tyrimus vykdyti, tyrimai yra vykdomi ir bus vykdomi". Trečiadienį po Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdžio jis žurnalistus užtikrino, kad "visi, kas kreipiasi į VSD, gauna atsakymus". Paklaustas, ar gali būti tokių ambasadorių, P. Malakauskas sakė, kad "visi šleifai, jeigu tokie yra, bus išaiškinti ir bus žinomi, toks yra mūsų darbas".

VSD vadovas taip pat pažymėjo, kad šiuo atveju vėl kalbama apie liustraciją, su kuria saugumas, kaip institucija, nieko bendro neturi. "Liustracija yra teisinis politinis procesas, o saugumo užduotys - žvalgybos ir kontržvalgybos yra visiškai kitokios. Aš tikiuosi, kad kai bus priimtas naujas įstatymas, tai netgi iš darbo grupių saugumo darbuotojai bus patraukti", - sakė P. Malakauskas. Nepaisant to, VSD vadovas yra už tai, kad visi galimi įtarimai būtų išaiškinti. "Jeigu yra kažkokių įtarimų arba vertinimų, kad kažkas kažką kažkada nuo kažko slėpė, tai tam yra prokuroras, ir aš raginau visus, kad kuo greičiau šios abejonės arba tam tikros prielaidos atsidurtų pas prokurorą ant stalo. Ir aš kiek galėsiu padėsiu, kad kuo greičiau toks tyrimas būtų atliktas, nes mano interesas, kad šita tarnyba būtų maksimaliai skaidri", - teigė P. Malakauskas.

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Algimantas Matulevičius sako, kad jo vadovaujamas komitetas nesvarstė buvusio VSD pareigūno Vytauto Damulio mestų įtarimų dėl galimo kai kurių ambasadorių bendradarbiavimo su KGB. "Seimo Užsienio reikalų komitetas kreipėsi į VSD, matyt, jie gaus ten informaciją. Žmonės Lietuvoje gali daryti daug pareiškimų, bet tai nereiškia, kad pagal kiekvieną pareiškimą turi NSGK posėdžiauti ir priiminėti sprendimus", - sakė žurnalistams A. Matulevičius. Buvęs VSD pareigūnas bei Liustracijos komisijos vadovas Vytautas Damulis *LNK* laidoje "Savaitės panorama" išsakė mintį, esą dalis dabartinių Lietuvos ambasadorių Europos Sąjungos ir NATO šalyse, "liustraciją perėjo" tuometinių VSD vadovų kabinetuose.

LGITIC

PRANCŪZIJOS BENDRAVIMAS SU RUSIJA

Maskva, spalio 10 d. (ELTA). Prancūzija niekada nelaikė Rusijos grėsme pasauliui, patikino Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy, kalbėdamas Maskvos Baumano valstybinio technikos universiteto studentų ir dėstytojų auditorijoje. "Jeigu Rusija nori taikos, tegu tampa taikos faktoriumi, - pabrėžė Prancūzijos prezidentas, - Rusija ir Prancūzija - bičiulės, o bičiuliai turi būti nuoširdūs ir laikytis susitarimų", - rašo Rusijos žiniasklaida. Pasak Prancūzijos prezidento, tai, ką daro dabar Rusija, "kelia susižavėjimą". "Jeigu Rusijai kas nors nepavyksta, Rusija, kaip ir Prancūzija, privalo daryti viską, kad ištaisytų savo klaidas", - teigė N. Sarkozy. "Rusijos vieta - šalia didžiųjų šalių, - pastebėjo Prancūzijos prezidentas. - Europa pripažįsta šią vietą".

"Europai reikalinga Rusija, o Rusijai, leisiu sau tai pasakyti, reikalinga Europa, - toliau kalbėjo jis. - Rusija turi savo specifiką, Europa ją turi perprasti, abi šalys turi suprasti viena kitą ir viena kitai padėti". "Darbuotis drauge - tai šiuolaikinio pasaulio pareiga, - pabrėžė N. Sarkozy. - Neįmanoma gyventi kultūrų savitarpio prasiskverbimo nušalyje".

Kalbėdamas Prancūzijos prezidentas jautėsi laisvai, leido sau ironizuoti ir skatino auditoriją būti kiek įmanoma nuoširdesnę ir sąžiningesnę. Savo kalboje N. Sarkozy pabrėžė, kad Rusijos ir Prancūzijos ateitis priklauso jaunimui. Pasak jo, "mūsų tėvai patyrė daug skausmo ir išbandymų, ir dabar mes esame atsakingi už abiejų didžiųjų valstybių ateitį".

Prancūzijos prezidentas

Kai Vilniuje vyko tarptautinė energetikos konferencija, tai Rusijos vadovai siekė sumenkinti jos reikšmę, pakviesdami į Maskvą Prancūzijos prezidentą. Tuo pačiu metu Maskvoje buvo JAV Valstybės sekretorė Condoleezza Rice, kuri buvo kviesta į Vilnių ir JAV Gynybos sekretorius Robert Gates, ryšium dėl branduolinių ginklų Čekijoje ir Lenkijoje įrengimo. Nuotraukoje Prancūzijos prez. Nicolas Sarkozy ir Rusijos prez. Vladimir Putin. **AFP**

TURKIJA Į ŠIAURĖS IRAKĄ

Turkijos ministras pirmininkas Tayyip Erdogan spalio 9 d. pritarė galimam šalies karių siuntimui į šiaurinę Irako dalį kovoti su ten besislapstančiais kurdų maištininkais po keleto mirtinų išpuolių prieš Turkijos saugumo pajėgas.

Jam teko nusileisti šalies ginkluotųjų pajėgų ir opozicijos partijoms ir imtis skubių veiksmų prieš maištininkus iš uždraustos Kurdistanio darbininkų partijos po to, kai jie netoli pasienio su Iraku nušovė 13 kareivių.

JAV ragino Turkiją nesiimti karinių veiksmų šiaurinėje Irako dalyje, kur daugiausia gyvena kurdai. **ELTA**

savo ir savo šalies vardu išsakė pasididžiavimą tuo, kad Prancūzija dalyvavo lėktuvo "Superjet-100" gamyboje ir kad Rusijos kosminiai erdvėliviai paleidžiami iš prancūzų kosmodromo Kuru. N. Sarkozy ne kartą pabrėžė, kad Prancūzija gali bendradarbiauti su Rusija branduolinės energetikos, lėktuvų gamybos, kosminėje srityje, inžinerijos, kultūros ir humanitarinėse sferose.

JAPONIJA TĘSIA SANKCIJAS ŠIAURĖS KORĖJAI

Japonija pusmečiui pratęsė ekonomines sankcijas Šiaurės Korėjai. Iki balandžio 13 dienos iš Šiaurės Korėjos į Japoniją bus draudžiamas prekių importas. Be to, Šiaurės Korėjos laivams bus draudžiama atvykti į Japoniją. O tai – vienintelis būdas iš Šiaurės Korėjos atkelti į Japoniją, praneša **BBC**.

Tokią sprendimą Japonija padarė praėjus lygiai metams po to, kai 2006 metų spalio 9 dieną Šiaurės Korėja įvykdė branduolinį bandymą.

Ketinimą pratęsti sankcijas Japonija motyvuoja per menka Šiaurės Korėjos pažanga sprendžiant Japonijos piliečių, pagrobtų Šiaurės Korėjos sostinėje Pchenjane, problemą.

2002 metais Šiaurės Korėja pripažino, kad ji yra pagrobusi 13 Japonijos piliečių. Penki iš jų grąžinti Japonijai. Kiti aštuoni, kaip tikina Šiaurės Korėja, yra mirę. Tačiau japonai nori tikslių įrodymų, kad jų piliečiai mirę. Be to, esama įtarimų, kad Šiaurės Korėja yra pagrobusi daugiau japonų nei skelbiama. **LRT**

Gruzija, kuri pareiškė, kad nori įsijungti į NATO karinę organizaciją, praėjusią savaitę pasiuntė 2,000 savo karių, apmokytų JAV karininkų, į Iraką. Prieš gruzinams išvyksant į Iraką, juos suklaupusius palaimino ir švęstu vandeniu apšlakstė ortodoksų kunigas. Jų vadas pareiškė: "Mes turime padėti Amerikai, nes ji padeda Gruzijai". **NYT nuotr.**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija “Viltis”, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KOLABORANTŲ METAS

Lietuvos komunistai vėl važiavo į Maskvą, tik šį kartą neparvežti “Stalino saulės”, kaip kad buvo 1940 metų pradžioje, kai delegacija, vadovaujama A. Sniečkaus, prašė Lietuvą priimti į komunistų sąjungą, bet parsivežti sau rusų vadą. 1940 m. rugpjūčio 3 d. Maskvoje posėdžiavusi Rusijos aukščiausioji taryba išklausė lietuvių tautos išdavikų prašymą priimti Lietuvą į Sovietų Sąjungą ir Lietuva buvo paskelbta 14-ta SSSR respublika.

Dabar “darbo partijos” 14 atstovų, pasivadinę tuo pačiu pavadinimu, vyko į Maskvą parsivežti ruso ir dalyvauti jo spaudos konferencijoje, surengtoje dienraščio “Komsomolskaja pravda”, kuris yra oficialus Kremliaus organas, suteikias savo konferencijų salę tik uoliems Kremliui tarnaujantiems asmenims. Joje dalyvavo “keturiolika darbiečių”, Lietuvos Seimo narių.

Rusijos žiniasklaida reiškia didžiulį džiaugsmą, kad į “konferenciją” atvyko visas būrys nepriklausomos Lietuvos duobkasių lietuviškomis pavardėmis. Jų tarpe ir dvi europarlamentarės – draugės Ona Juknevičienė ir Jolanta Dičkutė. Tai primena mums 1940-tuosius metus. Dabar truputį kitaip: partijos vadas nesitvėrė džiaugsmu toje spaudos konferencijoje ir kadangi jam sunkiau su lietuvių kalba, tai jis ir linkčiojo ir pritarė toms europarlamentarėms ir draugei Loretai, kurios neigiamai kalbėjo apie Lietuvos teismus ir pačią valstybę.

Turime gavę žinių, kad užsienio žurnalistai klausinėjo vienas kitą, kas atsitiko su Lietuva, kad valstybės parlamentarai, atvykę į jai nedraugišką šalį, niekina savo valstybę, kitos valstybės sostinėje, griaua mūsų valstybę. Kaip turime suprasti draugės Loretos Graužinienės, kuri visuomenėje žinoma Gryzunovos pavarde, grįžusi iš Rusijos sostinės, pranešė, kad Darbo partijos vadas greitai grįš į Lietuvą, o jei ir bus suimtas, tai tik kelioms valandoms. Taigi, ji iš anksto žinojo, ką sakė. Darbiečių vadas nebuvo pasodintas į kalėjimą. Ir kaip puikiai suderintas G. Petriko grįžimas. Iš anksto žinoma grėsmė tampa nepavojinga.

Gali būti ramūs “darbiečiai” parlamentarai, vykę į Maskvą ir žeminę Lietuvą pasaulio akyse. Jų elgesį galbūt tik aptars Lietuvos Seimo Etikos komisijai, kuriai pirmininkauja “darbietė” Romualda Kšanienė, kuri taip pat vyko į Maskvą. **Komedijos spektaklis Seimo rūmuose!**

Visos Seimo partijų frakcijos, įskaitant ir socialdemokratus, pasmerkė “14-kos darbiečių” parlamentarų dalyvavimą Maskvoje ir partijos vado surengtoje konferencijoje. Tai vertinama Lietuvos valstybės pažeminimu pasaulyje. Bet tokiam frakcijų pareiškimui nepritarė tiktai liberaldemokratai, dar kartą įrodę, jog nepaisant paties R. Pakso patriotinių šūkių, jie yra prorusiška partija, kaip ir darbiečiai. Taigi, “tvarka ir teisingumas” (jų šūkis) gali būti tiktai Maskvoje. Juk neatsitiktinai R. Paksas ir savo partijos pavadinimą “pasiskolino” iš Rusijos politiko V. Žirinovskio.

Rimtieji politikos apžvalgininkai, pritardami Seimo frakcijų pareiškimui, kad vykusieji į Maskvą “savo Seimo nario mandatą panaudojo ne pagal paskirtį” – atėjo metas sugriežtinti partijų veiklą. Pasak Lietuvos ryto redaktoriaus Rimvydo Valatkos, “darbiečiai” yra Rusijos penktoji kolona.

Bet kas nutiko su partizaninę kovą dėl laisvės vedusiais Dzūkijos žmonėmis, kad nedalyvavo Alytaus rajono balsavime spalio 7 dieną? Kas bus jei darbiečiai paprašys gelbėti Lietuvą?

S. Tūbėnas

ŽEMAIČIŲ KERŠTAS

Ar už nepelnytą kukučiais pravardžiavimą (turbūt Marcelijaus Martinaičio "Kukučio baladės" bus prasikaltę), ar už pelnytai atstatydintą prezidentą žemaitį, keli žemaičiai pasišovė lietuvių tautai keršyti. Iš pirmo žvilgsnio naiviai ir juokingai atrodo tas kerštas, tačiau, kai mūsų valstybinės institucijos iš didelio nerašto pridaro visokių akibrokštų, galima sulaukti visai nejuokingų pasekmių. Ko vertas vien Konstitucinio Teismo nesenas "išaiškinimas" dėl pilietybės!

Antai, kietasprandis telšietis Antanas Kontrimas, ant savo barzdos kilojantis bačkas ir mergas, neseniai savo itin žemą vidinę kultūrą demonstravęs užsienyje ir vienoje Lietuvos TV komercinio kanalo laidoje, turi Teisinių institucijų departamento prie Teisingumo ministerijos raštą, kuris leidžia jam pase įsirašyti tautybę, vietoj lietuvio – žemaitis, o penki naujosios "žemaičių tautos" iniciatyvinės grupės nariai – buvęs seimūnas paksistas Egidijus Skarbalius, minėtas Antanas Kontrimas, Alvydas Jokšas, Arvydas Norvydas, vilnietis Liudvikas Ragauskis – jau ir žemaičių "tautos" registrą kurti sumanė ir pasiskelbė, esą jau 1,5 tūkstančio "tautos" narių suregistravo ir dar dešimteriopai daugiau suregistruoti tikisi. Belieka sulaukti Konstitucinio Teismo "išmintingųjų rašto aiškintojų" išvadų, kad į registrą dar galės

pakliūti sūduvių, dzūkų ir aukštaičių "tautos". Tik lietuvių tautos nebeliks. Gi nejuokaujant, broliams žemaitėliams vertėtų pasiaiškinti savokos *tauta* reikšmę. Tam užtenka atsiversti "Dabartinės lietuvių kalbos žodyną" ir perskaičiuoti: "*Tauta – istoriškai susidariusi žmonių bendruomenė, turinti bendrą kilmę, žemę, kalbą, istoriją, kultūrą*". Galima, žinoma, rasti tautų, kurios kalba keliomis kalbomis, gyvena įvairiose teritorijose, tačiau jas vienija bendras istorinis likimas arba istorinio likimo bendrystė. Tokia yra žydų tauta. Kalba keliomis kalbomis, neturėdama valstybingumo (iki 1948 m.), išsiblaškiusi po pasaulį. Tačiau žydų tautinės priklausomybės saitai matuojami tūkstantmečiais, daugybe pasaulyje garsių vardų, yra itin ryškūs, ženklinti tvirtu istorinio likimo bendrystės ženklą. Žemaičių istorinis likimas lietuvių tautoje nėra koks išimtinis, jis – ženklin-tas lietuvių tautos bendrystės ženklą.

Iš tikrųjų žemaičiai gali didžiuliu savo atkaklumu siekiant tikslo, išlaikoma gražia tarme bei daugeliu kitų gerų etninių savybių, tačiau ant Lietuvos tūkstantmečio slenksčio (netenka abejoti, kad lietuvių tauta jau buvo iki jos paminėjimo) atsisakyti istorinio likimo bendrystės – protu nesuvokiamas akibrokštas. Lietuvos karalystė 1253 m. buvo sukurta

ant kamieninės lietuvių tautos pamatų, pirmoji Lietuvos Respublika 1918 m. skurta ir 1990 m. atkurta tautiniu pagrindu, todėl mintys bei kalbos apie kitokias tautas Lietuvos valstybėje – lengvo pasišaipymo tvertos.

Labai panašu, kad ne žemaičiai iš kultūrinio sugalvojo bei bando kurpti politinį darinį. Iš nesenos patirties mename, kaip sovietai kurstė neva lenkiškus, o iš tikrųjų, - "ant KPSS platformos" partiečių šutvės autonomininkus. Tokie kurstymai, regis, neišnyko iki šių dienų. Ar ne SSRS teisių ir pareigų perėmėja Rusija, skirianti propagandai "artimajame užsienyje" milžiniškas lėšas, bus pakiusi paminėtiems žemaičiams "parapijinį patriotizmą"? Patrauklu ir paranku nedraugiškai kaimynei būtų "nuraminti" susipešusius "mešką" ir "arklį", įvesti čia "tvarką ir teisingumą". Jei Vytautas, siekdamas netrukdomai veikti Rytuose, buvo trumpam užrašęs Ordinui Žemaitiją, tačiau jis 1401 ir 1409 m. skatino bei rėmė žemaičių sukilimus, kol 1411 m. Žemaitiją atgavo bei 1413 m. ją apkrikštijo, tai dabar gal siekiama, kad Žemaitija, kaip užhipnotizuotas triušis, be prievartos eitų Rusijai į nasrus.

Kelių naivuolių pasidavimą klastai ar juokingą kerštą valstybei reikia palikti užmarščiai kaip dėmesio nevertą, nevykusį žaidimą.

Algimantas Zolubas

NAFTA “DRUŽBOS” NAFTOTIEKIU NETEKĖS

Vilnius, spalio 11 d. (ELTA). Prezidentas Valdas Adamkus teigia, kad nafta Lietuvai "Družbos" naftotiekiu netekės. "Daugiau kaip metus kažkas taisė šitą vamzdį, nepataisė. Šiandieną žinome, kad alyva šituo vamzdžiu iki Lietuvos netekės", - spaudos konferencijoje sakė Lietuvos vadovas.

Dėl Rusijos energetinio spaudimo jis patarė išvadas

padaryti patiems. Anot jo, Rusija ir Vokietija, kuri įgyvendina dujų tiekimo projektą Baltijos jūros dugnu, buvo pakviestos į Vilniaus energetikos saugumo konferenciją, jos "savo sprendimą padarė, ir aš bet kokių tolesnių išvadų iš to nedarau".

V. Adamkus pažymėjo, jog Vilniaus konferencijoje energetikos problemos buvo sprendžiamos visiškai naujoje dvasioje. Jis pareiškė tikis, kad

ČEKIJA SVARSTYS SOVIETINIO KARIO PAMINKLO PERKĖLIMĄ

Čekijos valdžia gali perkelti sovietinio karinių pajėgų vado Ivan Konev, suvaidinusio svarbų vaidmenį išlaisvinant Rytų Europą nuo nacių, paminklą Prahoje, pareiškė Rusijos gynybos ministerijos atstovas.

"I. Konev paminklas Prahoje gali būti perkeltas dėl kažkokių rekonstrukcijos darbų mieste. Taip pat planuojama sumažinti pagrindo aukštį", - teigė Rusijos gynybos ministerijos karo memorialų centro vadovas majoras gene-

rolas Aleksandr Kirilin. Jo teigimu, svarstant I. Konev paminklo Prahoje likimą turėtų būti atsižvelgta į Rusijos nuomonę, nes birželį Rusijos ir Čekijos bei Rusijos ir Slovakijos tarpvyriausybės komisijos pasirašė protokolus dėl karo memorialų statuso, kuria-me teigiama, jog paminklų saugojimas pagerins trijų šalių tarpusavio santykius.

Pastaraisiais metais Čekijoje padaugėjo vandalizmo atvejų prieš Rusijos paminklus. ELTA

LENKIJA PIEŠ ES REFORMĄ

Lenkija vėl tapo didžiųjų Europos Sąjungos valstybių galvos skausmu. Varšuva dar kartą išreiškė nepasitenkinimą bloko reformų sutartimi. Lenkijos prezidentas Lech Kaczyński spalio 8 d. susitiko su Prancūzijos vadovu Nicolas Sarkozy, o savaitės pabaigoje lankysis pas Vokietijos kanclerę Angel Merkel. Paryžius ir Berlynas bandys įtikinti Varšuvą palaikyti ES reformų sutarties projektą, kuriam turėtų būti pri-tarta vyksiančiame Lisabonos viršūnių susitikime. LRT

NOBELIO PREMIJOS

Šių metų **Nobelio taikos premija atiteko buvusiam JAV viceprezidentui Ali Gore** ir **JT Tarpvvyriausybinei klimato kaitos grupei (IPCC)**. A. Gore ir Jungtinių Tautų institucija apdovanoti už pastangas mobilizuoti jėgas prieš gresiančią klimato katastrofą. Nobelio taikos premija dotuota 10 milijonų kronų (1,1 milijono eurų). Ji tradiciškai bus įteikta gruodžio 10-ąją Norvegijos sostinėje.

Nobelio komiteto vadovas Ole Danbolt Mjos paskelbdamas laureatus sakė: "A. Gore ir IPCC labai anksti suprato globalios klimato kaitos pavojus. Savo sprendimu mes norime atkreipti dar didesnę dėmesį į šią temą".

IPCC buvo įkurta 1988 metais. Ši institucija renka mokslinius duomenis apie klimato kaitą, juos vertina ir suprantamai pateikia.

Nobelio taikos premija yra svarbiausias politinis apdovanojimas pasaulyje. Alfredas Nobelis, 1896 metais miręs dinamito išradėjas, įpareigojo Norvegijos parlamentą kasmet už nuopelnus žmonijai pagerbti iki trijų asmenybių ar organizacijų.

Nuo 1901 metų laureatą renka Nobelio komitetas. Nobelio taikos premiją jau yra gavę 83 vyrai, 20 organizacijų, sąjungų ar komitetų, taip pat 12 moterų. 19 kartų premija nebuvo skirta, pastarąjį kartą 1972-aisiais.

Karolinos universitete paskelbti Nobelio premijos laureatai **medicinos ir fiziologijos srityse**. Švedijos karališkoji mokslų akademijos sprendimu, jais tapo **amerikiečiai Mario R. Capecchi ir Oliver Smithies**, o taip pat **Didžiosios Britanijos pilietis Martin J. Evans**.

Nobelio komiteto pranešime spaudai teigiama, kad šie asmenys nusipelnė apdovanojimų už specifinių genetinių modifikacijų įvedimo į pelių organizmą, naudojant embrionų kamienines ląsteles, tyrimus – vadinamąją "genetinio nokauto" metodiką.

Šių technologijų dėka mokslininkai sugebėjo gauti ląsteles su tam tikrais fiziologiniais ypatumais, tokiu būdu ištyrę numatomų genetinių ligų – vėžio, diabeto, mukovis-

cidozės, širdies ir kraujagyslių sistemos ligų vystymąsi.

Šiomet kiekvienoje Nobelio premijos nominacijoje yra 10 milijonų Švedijos kronų (1.542 mln. dolerių). Kadangi vienoje nominacijoje nugalėjo net trys žmonės, premija bus padalinta į tris lygias dalis.

Švedijoje paskelbti 2007 metų Nobelio premijos laureatai **fizikos srityje**. Jais tapo **prancūzas Albert Fert** ir **vokietis Peter Grunberg**, kurie 1988 m. atrado milžiniškos magnetovaržos efektą, praneša lenta.ru. Milžiniškos magnetovaržos efektas leidžia sukurti junginius, kuriuose nežymus magnetinio lauko pakeitimas žymiai pakeičia medžiagos varžą. Šis atradimas, kurį Nobelio premijos komitetas priskyre nanotechnologijoms, buvo praktiškai panaudotas kompiuterinių kietųjų diskų gamyboje – pastaraisiais metais tai leido sumažinti jų dydį ir padidinti talpą. Pirmosios informacijos nuskaitymo sistemos, paremtos šiuo atradimu, buvo sukurtos 1997 metais ir greitai tapo standartu.

71-ąjį gimtadienį spalio 17 d. švenčiantis **Vokietijos mokslininkas Gerhard Ertl** sulaukė išpūdingos dovanos - už cheminių procesų ant kietųjų paviršių tyrinėjimus vokiečiui paskirta **2007-ųjų Nobelio chemijos premija**.

Pasak premijos steigėjų, G.Ertl tiriamasis žvilgsnis į atomų ir molekulių kaitą ant katalizatorių paviršių padėjo suprasti tokius procesus kaip geležies rūdijimas, kuro elementų funkcionavimas ir katalizatorių veikimas automobiliuose. "Likau be žado, kai išgirdau naujienas iš Stokholmo, - pareiškė mokslininkas. - Jaučiu pasididžiavimą".

2007 metų Nobelio literatūros premija spalio 18 d. atiteko britų rašytojai Doris Lessing, kuri pagerbta už penkis dešimtmečius leistus romanus, aprėpiančius feminizmą, politiką ir Afrikoje praleistą jos jaunystę. Priklausė komunistų partijai. D.Lessing, kuriai kitą savaitę sueis 88 metai, yra seniausia rašytoja kada nors laimėjusi Nobelio literatūros premiją ir tik vienuoliktą moteris, gavusi šią premiją nuo pat jos įsteigimo 1901 metais. **ELTA, LRT**

Valstybių ir vyriausybių vadovai bei aukštieji Europos Sąjungos, Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Juodosios jūros regionų bei Jungtinių Amerikos Valstijų atstovai spalio 10-11 dienomis susirinko į Vilniaus energetikos saugumo konferenciją, kurią globoja Lietuvos ir Lenkijos prezidentai. Valstybių vadovai spaudos konferencijos metu Vilniuje spalio 11 d.

www.president.lt

KGB REZervo KARININKAMS - VIEŠUMO PRIEVOLE

Vilnius, spalio 11 d. (ELTA). Seimas ketvirtadienį priėmė Liustracijos įstatymo pataisas, numatančias naują Liustracijos komisijos sudarymo tvarką, taip pat apibrėžiančias KGB ir kitų buvusios SSRS spectamybių rezervo karininko sąvoką. Už tokį sprendimą ketvirtadienį balsavo 59, susilaikė 7, prieš nebalsavo nė vienas Seimo narys.

Liustracijos įstatymų paketą sudaro keli esminiai įstatymai: vienas - apibrėžiantis asmenų slapta bendradarbiavusių su KGB liustraciją, kitas - buvusių KGB kadrinių darbuotojų liustracijos tvarką.

Informacija apie asmenis, įrašytus į įskaitą, išslaptinama ir viešai paskelbiama "Valstybės žiniose", kai "asmuo kandiduoja, skiriamas arba eina prezidento, Seimo Europos parlamento ar savivaldybės tarybos nario, Vyriausybės nario, teisėjo arba prokuroro pareigas".

Anot Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) pirmininko Algimanto Matulevičiaus, vienas svarbiausių priimtų pataisų aspektų - numatyta nauja Liustracijos komisijos sudarymo tvarka. Liustracijos komisijos kadencija - ketveri metai, o jos veikla finansuojama iš valstybės biudžeto.

JAV KONGRESO NARYS J. SHIMKUS ATSIKAKĖ PRIIMTI R.PAKSĄ

Lietuvių kilmės JAV Atstovų rūmų narys vienas aktyviausių Baltijos šalių rėmėjų John Shimkus atsisakė susitikti su už šiuurkščius Konstitucijos pažeidimus nušalintuoju prezidentu Rolandu Paksu. Liberaldemokratų vadovas R. Paksas buvo išvykęs savaitės vizito į JAV, per kurį skelbėsi susitikęs ir su JAV Senato bei Kongreso atstovais.

Vienas iš šios kelionės organizatorių buvęs nušalintojo prezidento patarėjas eksparlamentaras Alvydas Medalinskas teigė, jog planuojant kelionę buvo ne kartą keista jos darbotvarkė, nes kai kurie žiniasklaidos atstovai negalėjo susitikti, tuomet buvo planuojami kiti susitikimai.

Kodėl suplanuoto susitikimo atsisakė Atstovų rūmų narys J.Shimkus, A.Medalinskas teigė nežinąs. Tačiau pridūrė, jog susitikimas įvyko su kitu JAV kongreso Baltijos grupės pirmininku Dennis Kucinic. Pats R.Paksas teigė, kad vizito programą derino viešųjų ryšių kompanija ("Brown Lloyd James") ir programa nuolat keitėsi. "Programa nebuvo patvirtinta iš anksto. Mačiau, kad yra įrašytas J.Shimkus, paskui jo pavardė dingo. Kuriuo momentu nepastebėjau ir apie tai nesiteiravau. Susitikome su kitais respublikonais", - spalio 9 d. teigė nušalintasis prezidentas.

J.Shimkus patvirtino, jog

per jo patarėjus viešųjų ryšių agentūra buvo suderinusi susitikimą su R.Paksu, tačiau jis teigė nurodęs išbraukti šį susitikimą iš jo darbotvarkės. "Aš pasitariau su kai kuriais mūsų draugais ir nusprendžiau, kad toks susitikimas neatitinka mūsų interesų", - teigė J.Shimkus. Paklaustas, kodėl atsisakė susitikimo su nušalintuoju prezidentu, J.Shimkus atsakė: "Aš daug metų buvau susijęs su demokratijos plėtros ir laisvės judėjimais Lietuvoje, aš turiu daug draugų daugelyje Lietuvos politinių partijų, kuriuos aš mačiau sunkiai dirbant, kad Lietuva įstotų į NATO ir Europos Sąjungą ir kurie stipriai priešinosi Rusijos bandymams išplėsti Lietuvos suverenumą. Aš tiesiog abejoju R.Pakso gerais ketinimais".

Su R.Paksu nepanoro susitikti ne tik J.Shimkus, garsėjantis kaip vienas aktyviausių Lietuvos rėmėjų, pastaruoju metu talkinantis Lietuvai siekiant bevizio režimo su JAV, bet ir JAV Lietuvių bendruomenės atstovai.

Anot A.Medalinsko, JAV lietuvių bendruomenės vadovai "nebuvo pasirošę tokiam susitikimui", tačiau esą būta pavienių JAV lietuvių, panorusių susitikti su R.Paksu. "Galbūt reikės organizuoti dar papildomą tikslingą vizitą, kurio metu susitiktume tik su Amerikos lietuiviais", - aiškino A.Medalinskas. Paklaustas, kokiomis lėšomis buvo organizuotas minėtas vizitas į JAV, R.Paksą Amerikoje lydėjęs A.Medalinskas teigė, jog to reikėtų teirautis paties R.Pakso, tačiau čia pat pridūrė spėjantis, jog vizitas apmokėtas partijos lėšomis. Pačiam A.Medalinskui kelionės išlaidos taip pat nekainavo - partija apmokėjo ir kelionės, ir apgyvendinimo išlaidas. **LRT**

130 MUSULMONŲ MOKSLININKŲ PARAŠĖ LAIŠKĄ POPIEŽIUI

Daugiau nei 130 musulmonų mokslininkų parašė kreipimąsi į popiežių Benediktą XVI ir kitus bažnyčios vadovus, siekdami, kad tarp skirtingų tikėjimų būtų daugiau tarpusavio supratimo, skelbia **BBC**.

Laiške rašoma, kad taika pasaulyje nemaža dalimi priklaus-

so nuo santykių tarp musulmonų ir krikščionių, ir primenama, kad įsakymas neturėti kitų dievų ir mylėti savo artimą yra bendras abiem religijom. Laiške taip pat teigiama, kad krikščionys ir musulmonai garbina tą patį dievą. Šis laiškas parašytas praėjus lygiai metams nuo

praėjusio kreipimosi į popiežių, kurį pasirašė 38 vyriausi musulmonų šventikai, šiam kontraversiškai pasisakius apie islamą. Popiežius Benediktas XVI sukėlė pasipiktinimą praėjusių metų rugsėjį, pacitavęs viduramžių tekstą, kuriame islamas siejamas su smurtu.

Kreipimasis taip pat sutampa su Eid al-Fitr švente, žymintčia Ramadano pabaigą. Toks pat laiškas buvo nusiųstas ir Kanterburio arkivyskupui, liuteronų, metodistų ir baptistų bažnyčių vadovams, Konstantinopolio ortodoksų bažnyčios patriarchui Bartolomėjui I ir kitiems ortodoksų patriarchams. **ELTA**

PATOGUS ĮRANKIS – EMIGRACIJA

Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centro direktorius Žilvinas Beliauskas.

Paprastai apie Žilvino Beliausko vadovaujamą Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centrą (LGITIC) atsiliepiama dvejopai. Vieni kaltina jį visišku neveiksmumu, merdėjimu ir net lėšų švaistymu. Kiti stoja centrą ginti, tikina, kad jis specialiai žlugdomas ir užgožiamas kitų institucijų.

Pats Ž. Beliauskas sako, kad centro planuose numatomas tinklapijo atnaujinimas, ieškoma būdų kaip padėti užsienio lietuviams atvykti pasistažuoti į Lietuvą. Be to, LGITIC galėtų būti įsteigtas psichologo etatas, kurį pusiau dalintųsi vaikų ir suaugusiųjų specialistai, galintys padėti grįžtantiems ar užsienyje esantiems lietuviams susidoroti su psichologinėmis problemomis. Tačiau, pasak direktoriaus, centro veiklai trukdo neaiškos ateities perspektyvos.

– **Atrodo, kad Lietuvoje mes dabar turime tarsi paklodę ant kurios užrašyta "Emigracija" ir kas tik netingi, tas tą paklodę traukia į savo pusę. Kaip vertinate šią situaciją, tą paklodės tampumą?**

– Man regis, emigracijos mastai jau pasiekė tokį lygį, kai šios problemos svarba jau nebediskutuotina. Tarsi tai absoliučiai aišku, lyg tai akivaizdžiai matoma stichinė nelaimė ar labai ryškus kažko deficitas. Visi sutaria, kad tai yra grėsmė tautinei tapatybei, valstybei, ekonomikai ir t.t. Žinoma, yra žmonių, kurie nori labai nuoširdžiai ir kuo konstruktyviau, kuo efektyviau šią problemą spręsti. Jie yra nuoširdūs kalbėdami apie tai, kad tauta išsibėgioja, kad tokiu būdu mes greičiau išnyksime nuo pasaulio žemėlapijo, kad mums visiems nekomfortiška gyventi, kai jaučiame, jog ištirpstame pasaulio kultūrų katilė ir pan.

Yra žmonių, kurie turi gyvus patriotinius jausmus, kurie nori turėti savą valstybę su sava tauta, sava simbolika, kalba. Bet yra natūralu, kad, kai

prekė, veikla yra garantuota, iš dalies dėl nesusivokimo atsiranda daugiau jėgų, institucijų, organizacijų ar atskirų asmenų, pasišovusių rūpintis išvykusiais, net nepasidomint tuo, kas šioje srityje jau yra daroma. Kažkodėl jie patiki, kad tik jie gali geriausiai padėti išeiviams, kad visi kiti nieko nedaro. Gali būti, kad pasinaudojant emigracijos problema kažkam norisi padidinti savo įstaigos finansavimą ar etatų skaičių. Juk net kokie žemdirbiai ko nors reikalaudami savo reikalavimus grindžia pasakymais, kad privalu į juos atsižvelgti, nes kitaip jie emigruos. Tai tarsi pasidarė labai tinkamas argumentas apginti ir emigracijos ir kažkokius savo šalutinius interesus. Galbūt tai net padeda pūstis kai kurioms organizacijoms, ministerijoms.

Ir čia galima pasakyti, kad yra dvi medalio pusės. Labai gerai, kad emigracija suvokiama kaip problema, kad apie ją diskutuojama. Jei prie viso to būtų pridėta daugiau geranoriškumo, koordinacijos ir kompetencijos, tai pavyktų kažką pozityvaus nuveikti. O tokie ne visai palankūs iš to kilę reiškiniai yra tokie, kad ta iš visų pusių sukilusi iniciatyva kartais skubotai nesusikalba, perima vieni iš kitų iniciatyvą, kartais net anuliuojamas jau esamas įdirbis ir paskubomis išradinėjamas dviratis.

O stebint išeivijos spaudą, skaitant komentarus ar forumus internete, betarpiškai bendraujant su išeiviais pastebėjau, kad jiems dažnai kelia šypsena ar net pasipiktinimą, kad sukurta dar viena komisija, dar viena strategija, dar viena institucija, dar viena biurokratų perkyla atidaryta... Jiems tai atrodo valstybės pinigų švaistymas, o tų institucijų ar strategijų naudos jie savo kailiu nejaučia. Išeiviams užkliūna tai, kad niekas jų nuomonės neklausia – ko jiems reikia?

Kaip dabartinė Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) val-

dybos pirmininkė Regina Narušienė dar nebūdama šitame poste visose diskusijose su valdininkais sakydavo, kad "mes esame įpratę, kad mums valdžia patarnautų, o ne, kad nurodinėtų ką mes turime daryti, nes mes taip žiūrime į valdžios institucijas."

Deja, pas mus dar ne visad suvoktas ir įgyvendintas šis požiūris. Galvojama, kad, jei valstybinė valdžios institucija remia išeivius, tai pastarieji turi tos institucijos klausyti ir pan. Patirtis rodo, kad šie požiūriai dažnai susikerta ir vyksta nesusipratimai. Kai kurios bendruomenės teigia, kad toks kišimasis į jų gyvenimą, tas riestainio ir botago principo taikymas transformuoja jų natūralią būseną ir nuo arenos nueina aktyvesni veikėjai, kurie lietuviybės reikalais užsiėmė tik iš natūralių, asmeninių paskatų, tiesiog dėl to, kad jiems tai buvo įdomu, svarbu. Vietoj jų atsiranda tokie profesionalūs paramos ieškotojai ir gavėjai, kuriems tokia Lietuvos institucijų nuostata, kad "mes jus kontroliuojame" yra priimtina. Tokiu būdu jie bendruomenėse užima svarbesnes, raktines pozicijas.

Kitas pavyzdys situacijai pailiustruoti galėtų būti tai, kad toks naujų darinių radimasis, tapęs ištemptu sprendimų ieškojimu, paralyžiuoja jau esamų institucijų darbą ir kelia šypseną bendruomenėms. Tarkim 1998 metais prie Vyriausybės buvo įsteigta Išeivijos integravimosi į Lietuvos gyvenimą komisija. Vėliau buvo nustatyta, kad teisiškai tos komisijos situacija ne visai teisingai apibrėžta, nes ji negali kontroliuoti kitų institucijų ir pan. Tačiau ji buvo. Jos geroji praktinė pusė buvo ta, kad joje gausiai buvo atstovaujama išeivijos atstovų – apie 50%. LGITIC savo pirmuosius žingsnius žengė prižiūrimas šios komisijos.

Atstovai iš bendruomenių į tą komisiją buvo oficialiai deleguoti ir buvo tiesioginis ryšys su tomis bendruomenėmis. Jei teisiškai schema ir nebuvo teisinga, tačiau praktiškai jie jaučė, kad turi įtaką LGITIC, o centras irgi turėjo atgalinio ryšio priemonę. Tie atstovai iš bendruomenių buvo arba jau čia gyvenantys, arba dažnai į Lietuvą važinėjantys.

Dabar atsirado Ekonominės migracijos reguliavimo komisija, tačiau jau vien savo pavadinimu ji yra visai kitokia. Tačiau buvo nuspręsta, kad nedubliuotų funkcijų pirmą komisiją panaikinti. Nors bendruomenių atstovai yra paskirti, tačiau progos įsijungti į darbą taip ir negauna, nes tos komisijos narių sąrašas ir nuostatai jau kelis metus svarstomi

ir nepatvirtinami kartu su LGITIC nauja nuostatų redakcija. Tad dabar radosi toji Ekonominės migracijos reguliavimo komisija.

Mūsų centras teikia pasiūlymus, kad bet kokiaje komisijoje, kuri yra susijusi su užsienio lietuviais, būtų kiek įmanoma daugiau išeivijos atstovų. Kalbant apie Ekonominės migracijos reguliavimo komisiją, tai joje numatytas tik vienas išeivijos atstovas. Manychiau, kad tikrai pernelyg mažai. Mūsų centras dirba savo ritmu, tačiau vis netikėtai sulaukiame kokio rašto, kad buvo vertinama jo veikla, kad jis lyg jungiamas prie naujos komisijos, paskui sulaukiame rašto, kad bus bandoma nustatyti LGITIC efektyvumą ir tęstinumą. Tačiau niekas nesidomėjo, neprašė jokios informacijos, nebuvo pas mus užsukęs, tad labai keista dirbti, kai žinai, kad vertins, bet realiai net nepažiūrės į vykdomą veiklą. Tokie dalykai mūsų centrui neleidžia pradėti naujų projektų, kelti iniciatyvų, sukviesti Išeivijos integravimo į Lietuvos gyvenimą komisijos, organizuoti stovyklas ir pan.

– **Jei sudėliotume taškus. Kokios gi tos pagrindinės su užsienio lietuviais susijusios problemos? Minėjote Lietuvoje veikiančių institucijų nesusiderinimą tarpusavyje, taip pat užsiminėte apie tai, jog lėšos skiriamos iš Lietuvos kartais griaua bendruomenes...**

– Sakoma, kad kai lietuviška veikla yra skatinama pinigais, tai iškyla tokie žmonės, kurie šiaip prie tos bendruomenės nesišlietų ir jiems labai širdies neskauda dėl lietuviybės išsaugojimo. Tiesiog tai yra būdas gauti kažkokią paramą. Ir jie nesipriešindami priima Lietuvos institucijas kaip jiems vadovaujančias.

Tuo tarpu tie, kurie savo iniciatyva jungiasi į bendruomenės veiklą, nenori, kad jiems nurodinėtų, jie tiesiog sutinka, kad Lietuva paremtų jų sumanymus, iniciatyvas. Tačiau jie kitos iniciatyvos nesiims, nes jie turi savo, tą kurią patys pagimdė tarsi kūdikį. Tad kai jiems sako, kad šitą kūdikį numarinkit ir kurkit kitą, nelieka nieko kito kaip trauktis iš veiklos. O tie, kurie neturėjo to savo kūdikio paprastai sako: "Mes gimdysime ką jūs norite, tik duokite pinigų."

Deimantė Dokšaitė, delfi.lt

ROLANDO PAKSO VIEŠNAGĖ JAV

Vilnius, spalio 2 d. (ELTA).

JAV viešintis partijos "Tvarka ir teisingumas (Liberalai demokratai)" pirmininkas Rolandas Paksas susilaukė susidomėjimo jo apkaltos procesu. JAV dienraščio *The New York Times* redakcijoje pokalbis daugiausia sukosi apie įvykius Lietuvoje per prezidento apkaltą ir po jos, taip pat apie Lietuvos santykius su kaimynais.

Kaip teigiama partijos "Tvarka ir teisingumas (Liberalai demokratai)" pranešime, R. Pakso pašnekovų dėmesį patraukė faktas, kad prezidento apkalta Lietuvoje įvyko ne-
laukiant Aukščiausiojo Teismo ir Generalinės prokuratūros išvadų. "Kai tos išvados paaiškėjo ir pasirodė esą palankios prezidentui, šalyje stengiamasi nematyti, jog jos pakerta Konstitucinio Teismo sprendimą. Su nuostaba išklaudyta informacija, jog dar visai neseniai Lietuvos užsienio reikalų ministerijai vadovavo buvęs KGB rezervo kapitonas, o kitas buvęs KGB rezervo karininkas buvo Vals-
tybės saugumo departamento vadovybėje ir abu šie asmenys vaidino aktyvų vaidmenį prezidento apkaltos procese", -
pastebima liberaldemokratų pranešime iš R. Pakso vizito JAV.

R. Paksas, susitikęs su JAV nevyriausybinių organizacijų "Freedom House" studijų direktoriumi Chris Walker, kalbėjosi apie kovą su korupcija. Jis pažymėjo, kad kai kuriose Vidurio ir Rytų Europos valstybėse yra pastebimas demokratijos slydimas žemyn. Organizacijos parengtas pranešimas byloja, kad Lietuva pagal korupcijos mastą per pastaruosius metus nukrito keliomis pakopomis žemyn. R. Paksas domėjosi, kokios priežastys sukėlė tokį kritimą ir kokie galėtų būti organizacijos siūlymai, kaip kovoti su korupcija Lietuvoje. R. Paksas pažymėjo, kad jo vadovaujama partija tikisi sėkmės kitų metų parlamento rinkimuose, o reali kova su korupcija yra vienas svarbiausių partijos programinių uždavinių.

Jis susitiko ir su Niujorko akademinės bendruomenės atstovais, skaitė paskaitą "Demokratija Baltijos valstybėse". Sakė būsiąs prezidentu.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLAUSE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

CLEVELAND, OH

NESUPRANTAMAS
BAŽNYČIOS ELGESYS

"Dirvos" 2007 m. kovo 13 d., straipsnyje "Bažnyčių naikinimas", bei "Dirvos" 2007 m. birželio 5 d. rašinyje "Vyskupo apžiūra" buvo aprašytas lietuviškų bažnyčių-parapijų likimas. Šių metų liepos 31 d., 6:30 v.v. įvyko tokiame likimui pamerktų parapijų susipažinimo – pabendravimo pobūvis kurio rengėjas buvo Šv. Jurgio parapija Clevelande. Jame dalyvavo daugiau 30 asmenų: klebonų, vienuolių, pasauliečių iš šešių parapijų. Pobūvį pravedė Šv. Jurgio klebonas kun. Joseph Bacevice ir vyskupijos atstovė Mary Frye.

Kaip anksčiau buvo rašyta, Clevelando vyskupijos planas (jau sudarytas) yra uždaryti ar "sujungti" bažnyčias-parapijas. Dėl to tam tikslui "išspręsti" Cleveland parapijos yra sugrupuotos (clustered) pagal rajonus. Liepos 31 d. pobūvis lietuvių tokią vieną grupę: Immaculate Conception (teritorinę parapiją), St. Andrew (slovakų), St. Francis (hispanic), Šv. Jurgio (lietuvių), St. Paul (kroatų) ir St. Vitus (slovėnų). Šios parapijos yra Superior ir St. Clair gatvių, nuo East 40th iki East 71st. ribose. St. Paul ir St. Vitus parapijos yra stiprios tiek parapijiečių skaičiumi, tiek finansiniais ištekliais. Vyskupijos patiektomis žiniomis, trys parapijos šioje grupėje bus uždarytos. Nežiūrint kad šių parapijų etnine sudėtis yra skirtinga, Clevelando vyskupija reikalauja, kad kiekviena parapijų grupė (cluster) turi pati nuspręsti savo likimą, įteikti savo sprendimą vysk. Richard G. Lennon peržiūrai ir patvirtinimui. Jei vyskupas su grupės nutarimu nesutiktų, to grupė privalo ieškoti jam palankesnių išeikių-sprendimų.

Š. m. rugsėjo 21 d. St. Andrew parapijoje įvykusiame antrame šios grupės posėdyje buvo sudaryta ir patvirtinta šios grupės valdyba. Jos pirmininku yra kleb. kun. Joseph Bacevice, kuris vadovaus visiems šios grupės posėdžiams iki 2010 metų ir nuolatinė vyskupo atstovė (facilitator) Mary Frye, kuri dalyvauja kiekviename posėdyje, perduoda posėdžio nutarimus vysk. Richard G. Lennon ir kruopščiai seka asmeniškais vyskupo reikalavimais. Toks atstovavimo būdas mums yra gerai žinomas. Pagal nustatytą procedūrą, kiekviena bažnyčios – parapijos uždarymo problemas svarstanti grupė privalo įvertinti tokio žingsnio pasekmes (neigiamas ir teigiamas) parapijiečiams, siekiant visos grupės vieningo nutarimo. Tam tikslui, kiekviena grupė yra

aprupinta tinkama literatūra ir tvarkaraščiais nustatančiais, iki kada tokios svarstybos privalo būti baigtos, nes parapijų-bažnyčių uždarymai – susijungimai taps tikrove 2010-ais metais.

Yra ironiška, kad Clevelando vyskupijos hierarchija (vysk. Lennon) ir jos pavaldiniai, **gerai žinodami kurios parapijos bus uždarytos**, tokį žingsnį griežtai neigia, nes kiekviena tokio nutarimo paliesta grupė turi pereiti visą vyskupijos nustatytą procesą. Keista, kad pradedant ir baigiant visus posėdžius, susirinkimus, mokamasias sesijas, susipažinimus-pabendravimus ir t.t. malda prašant Dievą suteikti visiems dalyviams supratimą, išmintį, atvirumą ir nuoširdumą šią dilemą sprendžiant, pati vyskupija tokio atvirumo ir nuoširdumo nerodo. Ar dėlto, kad suteikdama šią "privilegiją" atskiroms grupėms ji nori išvengti atsakomybės už šį nepaprastai svarbų žingsnį?

Bažnyčių uždarymo bei parapijų susijungimo pirmtakas buvo vysk Anthony Pilla. Nuo pat pradžių tokia mintis buvo nesuprantama, tačiau jos tikslu paneigti negalima – išparduoti etnines parapijas, kartu sunaikinant viską, kas joms yra brangu, malonu, miela ir svarbu. Lietuviams (ir, be abejo, kitoms tautybėms) religija ir kultūra visada buvo (ir tebėra) nedalomos – panaikinant vieną, išnyksta ir kita. Žinoma, dėka kitų JAV vyskupijų palankumo, asmeniškų pažinčių, ar klebonų draugiškumo, lietuviai gali pasinaudoti kitų parapijų patarnavimais, tačiau jose mes nesame šeiminkai, o tik svečiai.

Š. m. spalio 8 d. Immaculate Conception parapijoje įvyko trečiasis šios grupės posėdis pavadintas "Vibrant Parish Life". Jo rezultatai, pagal nustatytą tvarką, bus paskelbti šios grupės parapijiečiams ateinančiomis dienomis.

Algirdas V. Matulionis

2007 m. rugsėjo 30 d. šv. Vincento Pauliečio parapija Girardville, Pensilvanijoje, JAV, Allantown vyskupyje atšventė savo 100 metų jubiliejų. Šventėje dalyvavo vietiniai kunigai, prel. Edward Coyle (klebonas švč. Sakramento parapijos, Bally mieste, PA), kun. Thomas Horan, kun. Bernard Flanagan (klebonas šv. Jurgio parapijos, Shenandoah, PA) ir prelatas Edmundas Putrimas (Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas užsienio lietuvių kataliku sielovadai), Vyčių choras ir Kolumbo ordino garbės sargyba bei vietiniai parapijiečiai. Šv. Vincento Pauliečio parapija buvo įsteigta kun. Antano Miluko 1907 m. Dabartinis klebonas yra vietinis kunigas Gregory Karpyn.

Naujoji BALF'o valdyba Clevelande: Vincas Gelgotas, Rita Augienė, sekretorė Dana Čipkienė, direktorė, Virginija Motiejūnienė, Regina Petrauskienė, išdininkė ir Stepas Juodvalkis, pirmininkas. Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos fondas buvo įsteigtas 1944 m. teikti pagalbą lietuviams tremtiniais.

CHICAGO, IL

"Draugo" dienraščio metinis pokylis įvyko Willowbrook salėje, Willow Springs miestelyje, Illinois valstijoje, į kurį atvyko beveik trys šimtai žmonių. Pokylį pradėjo "Draugo" direktorių tarybos pirm. advokatas Saulius Kuprys, pakvietęs kun. dr. Igną Urboną maldai. Po vakarienės LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius pristatė garbės svečią Lietuvos Respublikos ambasadorių JAV ir Meksikai Audrių Brūzgą pagrindinei pokylio kalbai. Ambasadorius sakė, kad šis jo apsilankymas yra pirmas toks viešas prisistatymas Amerikos lietuvių sostinėje. "Žmona Imsrė, kaip Amerikos lietuvaite, tikriausiai neblogai pažinojo Čikagos lietuvių gyvenimą - lankėsi Balzeko muziejuje, klausėsi Čikagos operos, ragavo Indrės Biskis artimųjų keptos picos. Tuo tarpu pirmieji išpūdžiai siekia 1989 metus, kai pirmą kartą išvydau Marquette Park su visais lietuviškais užrašais. Romui Kalantai skirtu paminklu Šv. Kazimiero kapinėse, kai pasivaikščiojau po didingą Jaunimo centro patalpą su mil-

žinišku Vyčio bareljefu ant centrinio fasado ir aplankiau Tėvų marijonų vienuolyną... kad jie leidžia tokį dienraštį "Draugas". "Ambasadorius sakėsi tada negalėjęs suprasti, kodėl laikraštis pavadintas "Draugo"... Ne paslaptis, kda žodis "draugas" sovietų valdomoje Lietuvoje buvo diskredituotas, nemielas, mažai vartojamas, praradęs savo pirminę prasmę... Atkovojo Nepriklausomybę teko ne tik reabilituoti žodį "draugas", bet ir iš naujo skaičiuoti "Draugo" dienraštį. Ne tik tos dienos, bet ir archyvinis numerius. Tam, kad geriau pažintume laisvėje, nors ir toli nuo Tėvynės gyvenančių lietuvių darbus ir lūkesčius. Kad iš naujo atrastume save."

Ambasadorius kalbą baigė šiais žodžiais: "Man "Draugo" laikraštis – tai visų pirma įstabus lietuvių kultūros fenomenas. Jau greit 100 metų minėsiantis dienraštis yra tikras šių laikų Lietuvos metraštis. Tik skirtingai, nei kažkada vokiečių kronikos, tą metraštį rašė patys lietuviai – savo darbais, malda savo ryžtu nepasiduoti ir savo gyvu pavyzdžių mums lietuviams Lietuvoje. Kai 2009 m.

minėsime Lietuvos vardo 1000 metų jubiliejų, žinosime, kad prie to vardo garbės ir klestėjimo prisidėjo ir "Draugo" leidėjai, skaitytojai bei rėmėjai".

Meninę pokylio programą mėgėjiškai atliko Bostono lietuvių vyrų sekstetas, bet buvo tik penki dainininkai. Jiems vadovauja muzikė Daiva Navickienė. Kvinteto vyrai – balsingi, jų programa buvo baliui parinkta.

Po laimėjimų paskelbimo šokiams grojo Algimantas ir Ligita Barniškiai.

BALF'o Čikagos skyrius visą spalio mėnesį renka aukas vargstančių žmonių šalpai Lietuvoje ir kitur. Sekmadieniais prie lietuviškų bažnyčių Marquette Parke dalijami vokai aukoms, kuriuos reikia sugrąžinti kitą sekmadienį. Dar yra neturtingų tautiečių, kuriems parama labai reikalinga.

"Margutis II" radijo rengia literatūrinę popietę su rašytoja Birute Jonuškaite iš Punsko. Literatūrinė popietė įvyks Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre lapkričio 4 d., 2 val. po pietų.

Union Pier Lietuvių klubo metinis narių susirinkimas bus spalio 27 d., 6:30 val. vak. Michigan laiku. Po susirinkimo vyks "Oktoberfest" su muzika, užkandžiais, šokiais ir vaišėmis. Dėl informacijos galima skambinti 269-469-3298.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje kartu su Lietuvos institutu š. m. lapkričio 9 – 11 dienomis visus maloniai kviečia į III Lietuviškų filmų festivalį Čikagoje, vyksiantį Gene Siskel kino centre. Apsilankiusieji festivalyje turės galimybę pažiūrėti pastaraisiais metais lietuvių režisierių sukurtas kino juostas. III Lietuviškų filmų festivalis Čikagoje vyks Gene Siskel kino centre: 164 North State Street, Chicago, IL 60601. Tel. 312-846-2600. www.siskelfilmcenter.org

LIETUVOS VYČIŲ SUAŽIAVIMAS

Lietuvos Vyčių 96 kuopa, veikianti Dayton, Ohio spalio 5–7 d. globojo Lietuvos Vyčių Vidurio centro rajono rudens suvažiavimą ir maldos kelionę. Suvažiavime dalyvavo 20 vyčių, atstovavę 4 kuopoms iš Michigan, Ohio ir Pennsylvanijos valstijų.

Spalio 5 d. vyko susipažinimo vakaras Comfort Suites viešbutyje. Priėmimo dalyvavo būrelis svečių ir vietinių vyčių.

Spalio 6 d. viešbučio salėje vyko sąskrydis, kuriame vadovavo apygardos pirmininkas Michael Petkus. Maldą prieš posėdį sukalbėjo Jurgis Mikalauskas, rajono specialių pripažinimo apdovanojimo pirmininkas. 96 kuopos pirmininkė Anne Louise Tucker sveikino visus atvykusius. Vyko valdybos narių ir kuopų pranešimai bei ateities veiklos planų svarstymai. Atstovai pranešė apie praėjusį Brockton, MA, vykusį 94-ąjį metinį visuotinių narių seimą/suvažiavimą. Buvo nutarta, kad ateinantis pavasario seimas/kegliavimo ir sporto turnyras vyks 2008 m. gegužės mėnesį, Detroit, MI ir jį globos 102-ta kuopa.

95-tasis metinis Vyčių suvažiavimas/metinis seimas vyks 2008 m. liepos 31 d. rugpjūčio 4 d., Dayton, OH. Bus naudojamas Holiday Inn viešbutis. Suvažiavimą/seimą globos 96 k-pa. Suvažiavimo koordinatoriai yra Anne Louise Tucker ir Michael Petkus.

Šv. Kazimiero gildijos atstovė garbės narė Pranciška Petkuvienė pranešė, kad dėl sveikatos sušlubavusios ilgametė gildijos pirmininkė garbės narė Anna Klizas Wargo atsisako iš pirmininkės pareigų. Ją pavaduos Becky Pataki. O po 26 metų tarnybos popiežinės Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius prelatas Algimantas Bartkus išeina į pensiją.

“Pagalba Lietuvai” pirmininkė šių eilučių autorė, pranešė, kad šis padalinys per 17 sėkmingų veiklos metų, rėmė Šv. Juozapo seminariją, gailėstingosios Motinos Teresės globos namus, Vilniaus amatų centrą, Betanijos valgyklą, “Vilties Angelo” vaikų centrą, Motinos ir Vaikų centrą, įvairias bažnyčias, ligonines, klinikas, Šv. Klaros slaugos ligoninę Utenoje. Nuo padalinio įsteigimo iki š.m. rugpjūčio 31 d. gauta 1,323,685.85 JAV dol. aukų iš mūsų dosnių rėmėjų. Ir nuo 1991 m. iki 2002 m. išsiuntė 92 40pėdų ilgio talpintuvų (kurių vertė siekė per 76 milijonų JAV dol.) Mūsų pagrindinė misija siųsti vaistus ir

Nauja Lietuvos Vyčių Vidurio Centro Apygardos Valdyba (iš kairės sėdi): Jean Marks, garbės narė Pranciška Petkuvienė, Lauretta Pant ir garbės narė Elinor Služienė. Stovi iš kairės: Regina Juškaitė-Švobienė, Lee ir Paul Moore, Richard Marks, Dolly Oberaitis, Jurgis Mikalauskas ir pirmininkas Michael Petkus.

medikamentus Lietuvon, jau atlikta. Aukos ir rėmėjai mažėja. Dabartinė parama, kurią “Pagalba Lietuvai” suteikia įvairiems projektams, gaunama iš kitų lietuviškų organizacijų. Tad per 94-ojo metinio visuotinių narių suvažiavimo/seimo Brockton, Massachusetts, “Pagalba Lietuvai” valdyba ir direktorių taryba ir susirinkusieji delegatai balsavo ir pritarė uždaryti šį buvusį sėkmingą ir naudingą padalinį š.m. gruodžio 31 d. Dėkojo visiems už nuolatinį nuosirdumą ir finansinę paramą šiam svarbiam padaliniui ir baigdamą, pabrėžė, kad finansinės paramos visuomet reikės ir aukotojai galės pasirinkti organizaciją kurią jie norės remti ir padėti Lietuvos vargstantiems.

Garbės narė Elinor Sluzas, Šiluvos Mergelės Marijos fondo buvusi pirmoji pirmininkė, kalbėjo apie Šiluvos Mergelės projektą. Pranešė, kad vysk. J. Ivanauskas prašė L.V. organizacijos pagalbos ir paramos minint Šiluvos Mergelės Marijos apsireiškimo 400 metų sukaktį Lietuvoje – 2008 m. rugsėjo 8-15 d. Šiluvoje. Yra manoma, kad popiežius Benediktas XVI dalyvaus šioje iškilmingoje šventėje. Vyčio garbės nario muz. F. Strolis sukurtą “Šiluvos Mergelės” giesmę bus nusiūsta kardinolui A. Bačkiui ir arkivysk. S. Tamkevičiui, kurią jie giedos šventės metu. Padėkojo visiems už paramą ir skatino visus ir toliau remti bei garsinti Šiluvos Mergelės Marijos apsireiškimą mūsų šalyje.

Naujos 2007-09 m. valdybos sudėtis: dvasios vadas – kun. Gediminas Kijauskas, Cleveland 25 k-pa; pirmininkas – Michael F. Petkus, Dayton 96 k-pa; vicepirm. – Regina Juškaitė-Švobienė, Detroit, 102 k-pa; išdininkė –

Lauretta Pant, Dayton, 96 k-pa; sekretorius – Pranciška Petkuvienė, garbės narė. Dayton, 96 k-pa; Tvarkdarys – Paul Moore, Dubois 86 kuopa; Lietuvos reikalų/kultūros komitetas – John Baltrus, Pittsburgh 19 k-pa; Ritualų komitetas – Lee Moore, Dubois, 86 k-pa; Stipendijų atstovė – Rita Johnson, Pittsburgh, 19 k-pa. Patikėtiniai – Dolly Oberaitis, Cleveland 25 k-pa ir Jean Marks, Cleveland 25-k-pa; Ryšininkė su visuomene ir “Vytis” žurnalu – Regina Juškaitė-Švobienė, Detroit, 102 k-pa ir garbės narė Elinor Sluzas, Dayton 86 k-pa; šv. Kazimiero gildijos atstovė – garbės narė Pranciška Petkuvienė, Dayton, 96 k-pa; Vyčių fondo atstovė – Lee Moore, DuBois, 86 k-pa; “Pagalba Lietuvai” atstovė – pirmininkė Regina Juškaitė-Švobienė, Detroit, 102 k-pa; Vidurio centro rajono specialiu apdovanojimai – George Mikalauskas, Dayton 96 k-pa.

Patikėtiniai patikrino knygas ir pranešė, kad jos vedamos tvarkingai. Posėdis baigtas malda ir Vyčių himnu.

Po pietų vyko maldos kelionė Dayton universitete kur kun. Johann Roten, Marijonų bibliotekos direktorius, pasakojo vyčiams apie universitetą, kuris buvo įsteigtas 1850 m. Ši mokslo institucija yra viena iš kelių katalikų universitetų Amerikoje. 1975 m. Dayton universitetas, kartu su popiežinės teologijos fakulteto *Marianum*, Romoje įsteigė Marijonų akademinę programą ir Marijonų biblioteką/tarptautinį marijonų tyrinėjimo institutą. Jų tikslas – surinkti ir pristatyti informaciją apie Dievo Motiną Mariją. Marijonų bibliotekoje yra didžiausias atspausdintos medžiagos apie Mergelę Mariją šaltinis: apie 90,000 knygų, lankstinukai,

žurnalai ir religiniai dokumentai. Sukauptas žinynas datuojamas nuo keturiolikto šimtmečio iki šios dienos. Ši mokslo institucija pritraukia mokslininkus iš viso pasaulio, nes reikalingos ir naudingos informacijos nerandama kitose bibliotekose.

Kartas nuo karto yra rodomi įvairūs eksponatai. Nuo 1998 m. yra išstatyta arti 100 prakartėlių iš visų pasaulio kraštų. Kiekviena prakartėlė išreiškia savo krašto kultūrinę, simbolinę ir estetinę reikšmę. Bibliotekoje daug Mergelės Marijos medinių ir molinių statulų ir rožančių. Šiuo metu (nuo rugsėjo 17 d. iki lapkričio 17 d.) išstatyta tapytojo Sidney Matias, iš Campinas, Brazil, 15 nutapytų paveikslų. Prieš porą metų buvo išstatyta Lietuvos Vyčių Dayton gyvenančio ir 96-os kuopos nario Jurgio Mikalausko medžio drožiniai: kryžiai, koplytstulpiai ir Madonos. Apygardos vardu garbės narė Elinor Služienė ir Jurgis Mikalauskas padėkos ženklą įteikė Marijonų bibliotekos direktoriui kun. Jo-

KAZLAUSKŲ KONCERTAS

Sėkmingai prasidėjo publikos mėgstamo dueto iš Lietuvos Livetos ir Petro Kazlauskų koncertinis turas. Lietuvių fondo (LF) veiklos 45-ėčiui paminėti, LF šį turą rengia kartu su Lietuvių bendruomenės (LB) apylinkėmis, LF įgaliotiniais bei kitomis lietuviškomis organizacijomis.

Rugsėjo 29 d., duetas koncertavo Filadelfijos Lietuvių namuose. Į vakarą susirinko 150 linksmai nusiteikusių, įvairaus amžiaus mūsų tautiečių. Šis renginys yra išskirtinis, kadangi tai yra pirmas kartas, kai Lietuvių fondo plėtrai skirtas renginys yra rengiamas kartu su Lietuvių bendruomene. Koncerte susirinkusiuosius sveikino LF Tarybos pirmininkas Arvydas Tamulis, kuris savo kalboje dėkojo Fondo nariams už paramą, kvietė jaunąją išeivijos kartą tapti LF nariais, būti atsakingiems už išeivijos tautinį likimą. Lietuvių fondo vadovybė nuoširdžiai dėkoja Filadelfijos LB apylinkės nariams, ypač Kristinai ir Virgiui Volertams, Romai Krušinskienei, Teresei ir Algimantui Gečiams ir Fondo įgaliotinei Daliai Jakienei už pastangas ir entuziazmą surengiant šį labdaros vakarą.

LF inf.

hann Roten specialiai Jurgio Mikalausko padarytą Marijonų kryžį.

Sekmadienį, spalio 7 d. išklausėme šv. Mišias Šv. Kryžiaus bažnyčioje. Nauja vidurio centro rajono valdyba davė priesaiką. Po Mišių – mirusiųjų vyčių prisiminimas, kurį pravedė rajono pirmininkas Michael Petkus. Pabendraavę parapijos salėje visi atsisveikino iki sekančio suvažiavimo 2008 m. gegužės mėn., Detroit, MI.

Regina Juškaitė - Švobienė

Balzeko muziejus kasmet organizuoja ekskursines keliones į Lietuvą. Kelionė paprastai trunka dešimt dienų. Yra aplankomi Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Palanga, Nida, Druskininkai ir kiti miestai bei žymios Lietuvos vietos ir muziejai. Šių metų rugsėjo mėnesį viešėjusieji tėvų žemėje trečios ar ketvirtos kartos lietuvių kilmės amerikiečiai turėjo galimybę apsilankyti ir Lietuvos Respublikos Prezidentūroje.

LIETUVA IR PASAULIS

Vėl nepasirašytas Lietuvos ir Lenkijos susitarimas dėl elektros energijos tiltų statysiančios dvišalės įmonės steigimo, pasak stebėtojų, liudija šlyjančius dvišalius santykius. Pasirašyti susitarimą buvo numatyta spalio 10 d. Vilniuje prasidėjusioje energetinio saugumo konferencijoje. Lietuvos ir Lenkijos prezidentai Valdas Adamkus ir Lech Kaczynski spalio 10 d. dar bandė išgelbėti dvišales derybas dėl elektros tilto statybos - visą antradienį, naktį ir trečiadienį ir vakar Vilniuje vyko abiejų valstybių ekspertų susitikimai, bet pavykary paaiškėjo, kad sutarties kol kas nebus. L. Kaczynski netiesiogiai pripažino, kad nesutaria, kiek Lietuvoje statomoje atominėje jėgainėje pagamintos elektros energijos šiuo tiltu turėtų gauti Lenkija. Pasak jo, "nauja elektrinė būtinai turi būti, bet Lenkija iš jos turi gauti pakankamą kiekį megavatų". Vis dėlto jis pareiškė tikįs, kad "jau netrukus bus pasirašytos visos būtinos sutartys".

Lenkai tēškē skambų antausį lietuviams - vykusios derybos dėl elektros tilto iš Lietuvos per Lenkiją į Vakarų Europą baigėsi be rezultatų. Lietuvos diplomatai, gavę lenkų antausį dėl elektros tilto statybos, neslėpė nusivylimo ir susierzinimo. Kai kurie jų tokį kaimyninės šalies atstovų žingsnį pavadino milžiniška klaida. Buvęs užsienio reikalų ministras Antanas Valionis dar prieš tai, kai oficialiai paaiškėjo, kad sutartis nebus pasirašyta, prognozavo, jog tai sukels Lenkijos ir Lietuvos santykių krizę. "Ką padarysi. Laukėme to 16 metų, galime palaukti dar kelias dienas", - sakė vienas aukštas Lietuvos diplomatas. - "Labai norisi tikėti ir aš kol kas tikiu, kad mes nesame dar sykių apgauti, o lenkai nenuėis buvusio Vokietijos vadovo Gerhardo Šrioderio, gavusio darbą Rusijos koncerne "Gazprom", pėdomis. Ar šis eilinis pažadas taps realybe, greitai pamatysime".

2009 metais Baltijos šalių oro erdvę gali saugoti Čekijos naikintuvai. Tokiam projektui jau pritarė šios šalies vyriausybė. Pasak Čekijos gynybos ministrės Vlastos Parkanovos, misija Čekijai kainuotų apie pusę milijardo kronų (63 mln. litų). Šios lėšos būtų skirtos iš kariuomenės biudžeto. Jei planams pritars ir abeji Čekijos parlamento rūmai, į Lietuvą taip pat atvyks apie 100 čekų kariuomenės atstovų. Logistinę paramą Čekijos kontingentui žada teikti švedai, skelbia vietos žiniasklaida. Baltijos šalių oro erdvę Čekijos naikintuvai "Gripens" saugotų 2009 metų gegužės - liepos mėnesiais.

Lietuvos, Lenkijos, Latvijos, Estijos, Suomijos atstovai bei atsakingi Europos Komisijos pareigūnai diskutavo apie geležinkelio "Rail Baltica" perspektyvas, įtaką regiono verslui. Prezidento kanceliarijoje įvyko tarptautinė konferencija "Rail Baltica- nuo vizijos realybės link ". Keturios Baltijos valstybės jau žengė pirmuosius žingsnius įgyvendinant Europos vėžės geležinkelio projektą "Rail Baltica" - baigta galimybių studija, visos šalys sutarė dėl strateginių projekto įgyvendinimo nuostatų. Konferencijos dalyvius pasveikino prezidentas Valdas Adamkus ir ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas. Konferencijoje dalyvavo Europos Komisijos viceprezidentas Jacques Barrot. Pranešimus skaitė Lietuvos ir Latvijos susisiekimo ministrai, Estijos, Lenkijos ir Suomijos susisiekimo ministerijų atstovai, Europos Komisijos pareigūnai.

Už ypatingus nuopelnus plėtojant Lietuvos ir Portugalijos tarpvalstybinius santykius bei aktyvią veiklą padedant Lietuvai prisijungti prie Šengeno informacinės sistemos ir remiant Lietuvos siekį tapti visaverte Šengeno erdvės nare Vyriausybė siūlo apdovanoti Lisabonos merą. Spalio 10 d. Vyriausybė nutarė teikti prezidentui Lisabonos mero Antonio Luis Santos da Costa kandidatūrą apdovanoti ordino "Už nuopelnus Lietuvai" Didžiuoju kryžiumi. Pasak vidaus reikalų ministro Raimondo Šukio, 2006-ųjų viduryje kilus grėsmei dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) kūrimo vėlavimo bei su tuo susijusių Šengeno plėtros terminų atidėjimo, būtent mero iniciatyva buvo paskelbtas ir įgyvendintas SISone4ALL projektas. Tai nemokamas reikalingos programinės įrangos naujosiose valstybėse narėse įdiegimas, specialistų apmokymas. Dėl to pavyko laiku užbaigti Lietuvos ir kitų naujųjų narių prisijungimą prie Šengeno informacinės sistemos, siekiant nuo 2007 m. gruodžio 31 d. įsilieti į Šengeno erdvę.

Elektroninių inžinerinių sprendimų Lietuvos bendrovė "Fima" pirmoji Lietuvoje pasirašė išankstinę bazinę sutartį su NATO valdymo, kontrolės ir ryšių agentūra (NATO C3). Iki šiol nė viena Lietuvos įmonė nebuvo sudariusi bazinės sutarties. Jas sudariusios įmonės gali dalyvauti supaprastintuose viešųjų pirkimų konkursuose, kuriuos dėl gynybos institucijų organizuoja NATO C3 agentūra. Tokie konkursai atliekami per gerokai trumpesnę laiką ir skelbiami tik tarp minėtas sutartis pasirašiusių kompanijų.

LGITIC

Vilniuje pasirašytas Lietuvos, Azerbaidžano, Lenkijos, Ukrainos ir Gruzijos susitarimas dėl naujo Rusiją aplenkiančio naftotiekio. www.president.lt

RYTŲ EUROPOS PERGALĖ – NAUJAS NAFTOTIEKIS

Vilnius, spalio 11 d. (ELTA). Trečiadienį Vilniuje pasirašytas Lietuvos, Azerbaidžano, Lenkijos, Ukrainos ir Gruzijos susitarimas dėl naujo Rusiją aplenkiančio naftotiekio yra svarbus žingsnis nuo Maskvos energetinės priklausomybės besistengiančioms išsivaduoti šalims, bet dėl jo įgyvendinimo lieka daug klausimų, teigia tarptautiniai ekspertai.

Kaip žinoma, penkių šalių atstovai sutarė dėl bendrų darbų tiesti naują naftotiekį Odesa-Brodai-Plockas-Gdanskas. Jis atvertų kelią Kaspijos regiono naftai į Rytų Europą aplenkiant Rusiją ir būtų pirmoji alternatyvi trasa regione rusiškiems ištekliais. Iš Gdanskos uosto naftą tanklaisiais būtų galima gabenti ir į "Mažeikių naftą".

Apie šį susitarimą pranešė visos didžiausios tarptautinės naujienų agentūros. Užsienio žiniasklaidos pranešimuose susitarimas vertinamas dvejopai: viena vertus, tai laikoma reikšmingu žingsniu diversifikuojant energetikos išteklius; tačiau tarptautiniai ekspertai taip pat abejoja, ar šis susitarimas iš tiesų taps realybe.

Verslo dienraštis *The Financial Times* savo interneto svetainėje skelbia, kad naftotiekis "suteiks svarbų alternatyvų naftos šaltinių valstybėms, kurios iki šiol labai priklausomos nuo Rusijos". Nutiesus naftotiekį, šios šalys galės gauti naftos iš Azerbaidžano, kur išgaunama vis daugiau produkcijos, ir galbūt Kazachstano, pažymi *The Financial Times*.

Britų dienraščio apžvalgininkai taip pat atkreipia dėmesį, kad nauju naftotiekiu ypač suinteresuota Lietuva, kuri nebegauna naftos naftotiekiu "Družba".

Prancūzijos žinių agentūra *AFP* pažymi, kad pasirašytas

susitarimas gali padėti diversifikuoti šaltinius ir pažaboti Maskvos energetinę įtaką. Amerikiečių agentūra *Associated Press* maždaug 500 milijonų eurų kainuosiantį projektą laiko Rytų Europos vyriausybių, kurios vis labiau nerimauja dėl Rusijos energetinės politikos, laimėjimu.

Kita vertus, kaip rašo *The Financial Times*, kai kurie analitikai abejoja, ar naftotiekis tikrai bus nutiestas. Abejonių kelia vis didėjanti Kaspijos jūros regione išgaunamos naftos paklausa ir prognozuojama stipri Rusijos tiekėjų konkurencija.

"Azerbaidžanas, regis, neišgaus tiek naftos, kad užpildytų naftotiekį. Jis neturi daug laisvos naftos. Didžiausia problema yra ta, kad politiniam aljansui nepriklauso Kazachstanas", - dienraščio interneto svetainėje cituojamas Kijeve veikiančios energetikos konsultacinės firmos "Upeco" vadovas Sergej Kujun.

Šis analitikas įžvelgia ir dar vieną problemą - tokiam "komerciškai abejotinam" projektui gali būti sunku rasti investuotojų.

Associated Press atkreipia dėmesį, kad nors Jungtinės Valstijos pareiškė diplomatinę paramą šiam projektui, patys amerikiečiai abejoja, ar bus pakankamai naftos užpildyti naftotiekį.

"Teoriškai, naftą gali tiekti Azerbaidžanas. Tačiau tik vėliau sužinosime, ar projektas yra komerciškai įvykdomas. Jei ne, nesu tikras, kad jis bus įgyvendintas", - *Associated Press* cituoja Matthew Bryza, JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojo padėjėją Europos reikalams.

Preliminariai planuojama, kad naujasis naftotiekis galėtų pradėti veikti 2012 m. Ukraina naftos vamzdyną nuo Odesos iki Brodų yra pastačiusi dar

2001 m., tačiau jis beveik nenaudojamas, nes nepavyksta susitarti su Kazachstanu bei Azerbaidžanu dėl naftos žaliavos tiekimo.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus po dokumentų pasirašymo surengtoje spaudos konferencijoje sakė, kad dabar įsipareigojimus prisiima visas regionas. Tai labai svarbu ne tik apsirūpinant alternatyvia nafta, bet ir pagerinant gyvenimo kokybę daugeliui žmonių.

Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski pasidžiaugė, kad po Krokuvos susitikimo ir pokalbių su minėtų šalių vadovais pavyko smarkiai pažengti į priekį ir "Lietuvoje pasiekti tokį laimėjimą". Anot jo, viskas, ką buvo galima įveikti šiame etape - padaryta. Naujojo naftotiekio projektas turėtų būti rentabilus, be to, jis turi didelę politinę reikšmę.

Azerbaidžano prezidentas İlham Alijev pažymėjo, kad pasirašyti susitarimai - tai Kaspijos, Juodosios ir Baltijos jūrų regionų energetinio bendradarbiavimo pradžia. Naujo energetinio koridoriaus strateginę bei politinę svarbą akcentavo ir Ukrainos bei Gruzijos vadovai.

SIŪLO PASINAUDOTI UKRAINOS TECHNINIAIS PAJĖGUMAIS

Vilnius, spalio 10 d. (ELTA). Tarptautinėje konferencijoje energetikos saugumo klausimais dalyvaujantis Ukrainos prezidentas pabrėžė, kad jo šalis turi gerai išplėtotą atominės energetikos techninių pajėgumų, gamina atominės elektrinės statybai reikalingų produktų bei ugdo gerus šios srities specialistus, ir tai gali būti naudinga Lietuvai. "Ukraina yra pasirėngusi dalyvauti konkursuose dėl įvairių atominei elektrinei statyti reikalingų dalių tiekimo" sakė jis.

KULTŪROS KRONIKA

Šilutės apylinkėje veikiantis literatūrinės kraštotyros Hermano Sudermano klubas pastatė M. Mažvydui paminklą iš penkių ažuolų, beveik penkių metrų aukščio. Paminklą skaptavo Švėkšnos dailės mokytojas Vytautas Bliūdžius, skyręs savo kūrybą lietuviškos knygos keliui ir jos autoriui Martynui Mažvydui atminti. Paminklas su kaldinto metalo saulute ir angelu viršūnėje iškilo Žemaičių Naumiesčio gyvenvietėje. Vietinė keturių šimtų žmonių liuteronų bendruomenė padėjo paminklo įgyvendinimui.

Prof. Pietro U. Dini.

Italų baltistas ir vertėjas Pietro Dini dirba lietuvių literatūrai. Jis išvertė poetų Justino Marcinkevičiaus, Vytauto Mačernio, Sigitos Gedos, Tomo Venclovos, Komelijaus Platelio eilėraščius, paruošė lietuvių poezijos ir prozos antologijas, poetų žemininkų rinktinę ir parašė knygą apie Lietuvą. Pastaruoju metu jis verčia Antano Maceinos esė apie lietuvių kalbos filosofiją “Kalba ir žmogus”. “Mane labai traukia maceiniškoji filosofija”. Jis ir Pizos universiteto profesorius, kuriam už lietuvių literatūros

vertimus į italų kalbą paskirta Šv. Jeronimo premija. Prof. Pietro U. Dini Barselonoje vertėjavo iš katalonų kalbos į lietuvių ir tarpininkavo priimant Lietuvos krepšinio lygą į Europos krepšinio lygų sąjungą. Jis kuria Lietuvos įvaizdį Italijoje: dalyvauja televizijos ir radijo laidose, rašo spaudoje, skaito paskaitas.

Lietuvos Operos valstybinis teatras sezoną pradėjo su Christoph Willibald Gluck baroko stiliaus opera “Orfėjus ir Euridikė”. Dirigavo Martynas Staškus. Režisavo Jonas Jurašas. Dailininkas – lenkas Andrzej Strumillo, šviesų dailininkas kanadietis Martin Conboy, choreografė Vesta Grabštaitė ir choro meno vadovas Česlovas Radžiūnas. Premjera įvyko rugsėjo 28 d. Orfėjo vaidmenį atliko izraelietis kontratenoras Yaniv D’Or, Euridikės – sopranas Regina Šilinskaitė, baleto primadona buvo Eglė Špokaitė ir Amūro partiją dainavo vilnietis kontratenoras Viktoras Gerasimovas.

Dainininkas Vytautas Kernagis, kuris ne kartą yra dainavęs Amerikoje, kovoja su vėžio liga. Po trijų chemoterapijų solistas jaučiasi stipriau. Jis sako nepasiduodąs ligai ir pilnas optimizmo. “Bėda stiprina žmogų. Stiprus ne tas, kuris muša, o tas, kuris atlaiko. Aš – tas, kuris atlaikys”, - sako dainininkas.

Paežerių dvaras – garsiausias Vilkaviškio kultūros paminklas. XVIII amžiaus pabaigoje pastatytame dvare šiuo metu veikia Vilkaviškio krašto muziejus ir kultūros centras. To krašto gyventojai iš dvylikos išrinko septynis labiausiai tinkančius jų kraštui kultūros objektus. Balsavo pedagogai ir moksleiviai, skautai ir daugelis gyventojų. Buvo gauta šimtai anketų, praneša Vilkaviškio krašto muziejaus direktorius Antanas Žilinskas. Daugiausia balsų gavo Paežerių dvaro rūmai, kurių oficialios atnaujinimą finansavo dailininkė Magdalena Stankūnė. Nedaug atsiliko patriarcho Jono Basanavičiaus gimtinė Ožkabalių kaime ir atstatyta Vilkaviškio katedra. Į septynių skaičių pateko dr. Vinco Kudirkos klėtelė Paežerių kaime ir krašto muziejuje saugomas jo smuikas, kuriuo grojant galėjo būti sukurtas Lietuvos himnas, Tautinio atgimimo ažuolynas šalia dr. J. Basanavičiaus gimtinės ir Piliakalnių piliakalnis Bartninkų kaime.

Paežerių dvaras

“Nuodėmės užkalbėjimas” – tai kūrinys pagal Jurgos Ivanauskaitės knygą, laimėjo pagrindinį apdovanojimą kino festivalyje “Kinosok” Anapoje, Rusijoje. Filmą režisavo Algimantas Puipa.

Leonas Milčius

Vis dar rašau

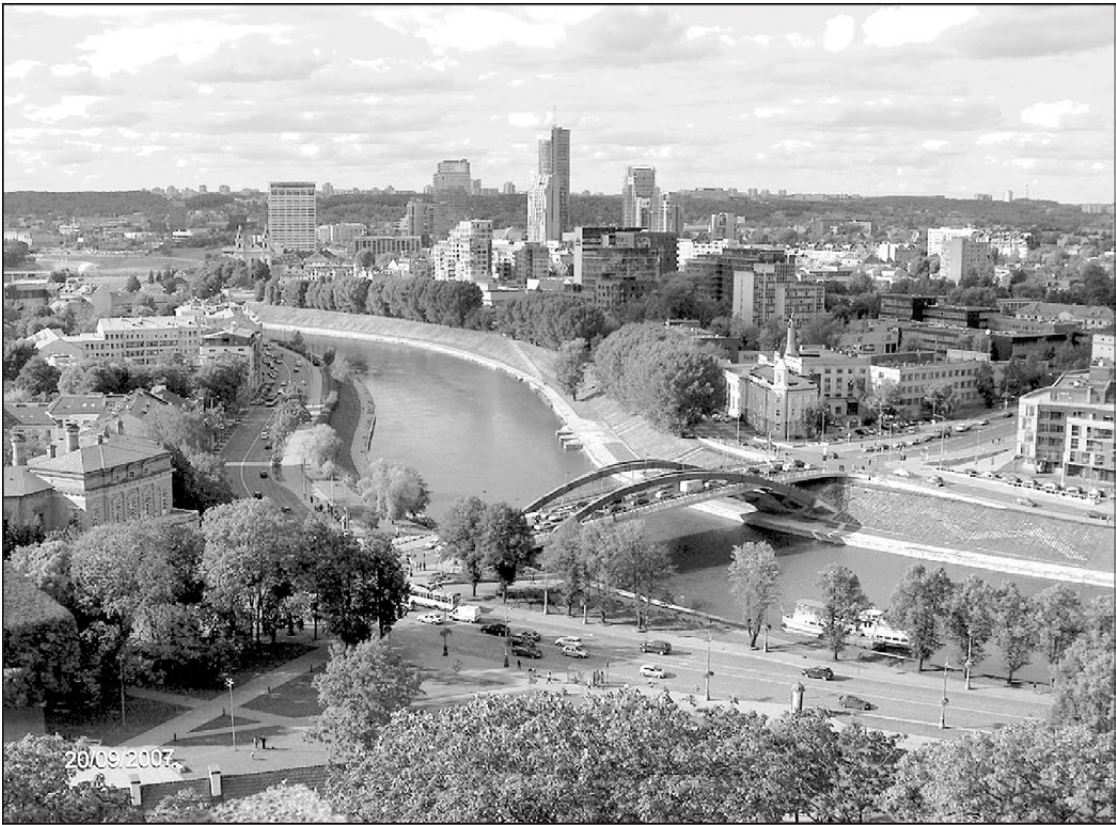
*Aš nežinau, kodėl rašau, bet tai tiesa —
Kol skirta man gyvent ir vaikščioti žeme,
Jau negalėsiu, jau nebus kitaip,
Nes būtų per sunku.
Jau pasmerktas esu,
Jau reikalinga
Kasdien, kasnakt,
Šviesu ar bus tamsu,
Turiu svajot, turiu rašyti.*

*Nereikia žodžių man garsiu,
Ir netartus aš juos girdžiu.
Nereikia rankos tiesti man,
Aš dar jos virpesį jaučiu.
Jaučiu, kaip sklinda šiluma
Ir sukasi galva.
Ir be akių šviesių
Iš tūkstančių kitų
Nesunkiai jas skiriu.*

*Tegul šimtai draugų kvies gert ir dūkt kartu,
Sakysiu — tai niekai.
Mieli visi draugai,
Be jų nebus šviesu.
Lai skęsiu gėlėse,
Bet trūks tiktai vienos —
Tos rožės geltonos,
Kada ant kapo, kaip sakei,
Po metų dešimties ar šimto
Gal vienąkart išdrįsi
Ir ją atneši man taku pramintu.*

*Žinau, kad vienąkart pakils ranka
Ir lieps sustot kalbėti, lieps nutilti.
Tada paklusu ir klausysiu,
Kai skelbs ji nuosprendį teisingą —
Gyvenimui, poezijai — svajonei mano
- MIRTĮ!*

2002 12 13
Raudondvaris

Šių dienų Vilnius nuo Gedimino pilies bokšto.

L.Milčiaus nuotr.

BALTŲ VIENYBĖS UGNIS

Baltų vienybės dieną kartu minėjo lietuviai ir latviai. Ta proga Šiaulių gamtos ir kultūros paveldo apsaugos klubas "Aukuras" kvietė tautų sąšauką "Baltų vienybės ugnis - kalnų sąšauka", kurios metu ant septynių piliakalnių ir alkakalnių Lietuvoje ir vieno piliakalnio Latvijoje buvo uždegtos ugnys, simboliškai sujungsiančios baltų tautas ir žemes. Šia sąšauka visuomenė buvo kviečiama lankyti baltams atmintinas vietas.

Rudens lygiadienio diena, rugsėjo 22 d. vakarą, Girmikų kalne (Šiaulių r.), Šatrijos kalne (Telšių r.), Betygalos piliakalnyje (Raseinių r.), Burbaičių piliakalnyje (Kelmės r.), Medvėgalyje (Šilalės r.), Žvelgaičio piliakalnyje (Joniškio r.), Kernavėje, Vilniuje (Šventaragio slėnyje prie Gedimino paminklo, Verkių rūmuose) ir kitose Lietuvos vietose bei Latvijoje, Rygoje (Basteikalnīs) buvo uždegta ugnis.

Baltų vienybės ugnies są-

šaukoje taip pat dalyvavo Žemaičių kultūros draugija, Kuršių nerijos nacionalinis parkas, Lietuvos jaunieji maironiečiai, Dubysos ir Žagarės regioninių parkų direkcijos, Latvijos folkloro informacijos centras ir Lietuvos ramuvų sąjunga.

Lietuvos ambasados Latvijoje iniciatyva šeštadienį Rygoje, Latvių draugijos namuose, koncertavo lietuvių folkloriniai ansambliai "Linago", "Gadula", "Visi", "Trys keturiuose". Vakare baltų vienybės ugnis ruseno ant Bastėjos kalno. Šiomet Baltų vienybės diena minima Lietuvos ir Latvijos prisijungimo prie Šengeno erdvės išvakarėse. Netrukus, atsivėrus valstybės sienai tarp Lietuvos ir Latvijos, sumažės kliūčių baltų tautoms judėti ir bendrauti, ypač pasienio rajonuose.

Pasak užsienio reikalų ministro Petro Vaitiekūno, daugelis baltų tautų nugrimzdo istorijos užmarštin, tačiau išliko lietuviai ir latviai. Mus sieja

išskirtinis bendrumas - bendra kalba, bendra istorija ir kultūra. "Esame vienos seniausių Europos tautų, tad puoselekime ir stiprinkime savo baltišką tapatybę", - ragina ministras.

ELTA

PALANGOJE PAMINKLAS LIETUVOS VARDO TŪKSTANTMEČIUI

Palanga apsisprendė, jog įamžinti Lietuvos vardo tūkstantmetį tinka klaipėdiečio architekto Adomo Skiezgelo projektas “Lietuvos vardas pasaulyje”. Vertinimo komisija, sudaryta iš Palangos miesto savivaldybės atstovų, žymių dailininkų ir architektų, spalio 10 d. vienbalsiai pripažino A. Skiezgelo sumanymą geriausiu. Paminklas Lietuvos vardo tūkstantmečiui atminti bus pastatytas Nepriklausomybės aikštėje, Vytauto ir Jūratės gatvių sankirtoje. Konkurso dalyviai ne tik pateikė savo sumanymus, bet ir rėmėsi skulptoriaus Vinco Grybo 1937 m. sukurto maketu ir eskizais. **LRT**

PLUNKSNOS BRŪKŠNIU ĮAMŽINO SAVO MEILĘ TAUTAI

Kiekviena iš mūsų glūdi noras palikti ateičiai nors mažą dalelytę savęs, palikti pėdsaką mūsų nuveiktų darbų, mūsų gyvenimo... Paprastai, taurios sielos asmenybėse šis jausmas glūdi labai giliai, sąmoningai to nesiekdami, jie toliau eina vingiuotais gyvenimo takais, savo švelniu žvilgsniu ir tyru gerumu paliesdami tai vieną, tai kitą. Ir mes net nejaučiame, kai jiems mus palietus, mūsų gyvenimas keičiasi. Tai suvokiame tik tada, kai užgęsta jų akių šviesa, kai išryškėja jų žengtų žingsnių gilūs pėdsakai...

A.a. dr. Vytautas Užgiris mirė staiga 2006 m. birželio mėn. 25 d. Kaune. Šis įvykis, pribloškęs šeimą, artimuosius, po pasaulį plačiai nenuaidėjo, tačiau labai palietė mus visus, kurie pažinojo šį švelnaus žvilgsnio, tauraus gerumo žmogų.

2007 m. liepos mėn. Lietuvių fondo suvestinėje ataskaitoje įrašyta eilute: **"Vytautas I. Užgiris – palikimas — \$1,399,799.99"**. Plunksnos brūkšniu a.a. dr. Vytautas Užgiris įamžino savo meilę tautai, artimui, lietuviybės plėtotei ir

A.a. dr. Vytautas Užgiris

tęstinumui. Įamžino taip, kaip ir gyveno, per Lietuvių fondą, paliesdamas daugelį.

Dr. Vytautas Užgiris gimė 1931 m. Puziškiuose, Tauragės apskrityje. 1944 m., kartu su šeima, pasitraukė į Vokietiją. Į JAV atvyko 1950 m. dr. Užgiris buvo medicinos ir fiziologijos mokslų daktaras, iki 1986 m. tyrinėtojo darbą dirbęs Harvard School of Public Health. Jis padėjo redaguoti P. Čepėno knygą "Naujųjų laikų Lietuvos istorija" užbaigdamas antrąjį tomą autoriui mirus.

Svarbiausia, jog jis buvo a.a. dr. Inos Čepėnaitės-Užgiriienės

vyras, Birutės Užgirytės-Jasaitienės, Šarūno, Egidijaus ir Otijijos Užgirytės-Barkauskienės brolis, dėdė ir pusbrolis, Worcester, MA, Lietuvių Bendruomenės apylinkės ir parapijos choro narys, kultūrinių bei labdaros organizacijų rėmėjas; JAV ir Kauno gyventojas.

Šiais metais Lietuvių fondas švenčia 45 metų veiklos jubiliejų. Lietuvių fondas yra viena reikšmingiausių lietuvių išeivijos organizacijų. Lietuvių fondas auga dėka mūsų tautiečių nuoširdumo, gerumo ir dosnumo, tokių asmenybių kaip a.a. dr. Vytautas Užgiris. **LF inf.**

"LIETUVIŲ TAUTOS – LIETUVIŲ KALBOS LIKIMAS"

Dr. Algimantas Liekis

XXXVII.

Ir Europos Sąjungoje Lietuva išliks, tik būdama tautine, vieningai ginanti ir sauganti tautines vertybes, puoselėjanti tautinę savimonę, tuo praturtindama ir kitas Sąjungos nares, ir pasaulį. Tam, suglaudus kas sakyta, matyti, turėtume:

Lietuvoje ir išeivijoje tirti ir propaguoti ikikarinės Nepriklausomos Lietuvos patirtį, ugdant tautinę savimonę, tautinę valstybę;

parengti valstybinę tautotyros ir tautinės savimonės ugdymo bei jos įtvirtinimo programą, aprėpiančią visų grupių ir amžių žmones;

priimdami įstatymus ir sprenddami ekonominius, socialinius ir kitus klausimus, svarbiausiais jų rezultatų įveinimo kriterijais turėtų būti Tauta, Nepriklausoma valstybė, teisingumas, žmonių gerovė;

Lietuvos atstovais į Europos Sąjungos valdymo struktūras, turėtume parinkti ne tik geriausius specialistus, bet ir tvirtos tautinės savimonės žmones;

mokslą, švietimą, ugdanti mūsų tautinį intelektualų potencialą, laikyti svarbiausia veiklos sritimi;

mokslo ir kitos kūrybos rezultatai, pasiekti Lietuvoje, pirmiausia privalo būti skelbiami lietuvių kalba;

teikti visokeriopą, pirmiausia intelektualnę paramą tautiečiams kitose valstybėse, etninėse lietuvių žemėse, organizuojant jiems ir nuolatinės radijo televizijos, laidas, aprūpinant lietuviška spauda ir visokeriopai remiant tautinę žiniasklaidą pačioje Lietuvoje;

pasiekti, kad Lietuvos

žmonės be svetimųjų valstybių tarpininkavimo, galėtų lietuvių kalba pateikti paraiškas ES paramos fondams;

pasiekti, kad be išimčių visur būtų įgyvendinamas lietuvių kalbos, kaip valstybinės, įstatymas; griežčiausiai bausti jo nesilaikančius;

steigti, pirmiausia išeivijos lietuvių vaikams, jaunimui tautinio auklėjimo – mokymo stovyklas, sudaryti sąlygas kuo daugiau užsienyje gyvenantiems lietuviams mokytis ir studijuoti Lietuvoje.

Tai, kad mūsų, Lietuvių Tautai prisėjo tiek daug kentėti, ne kartą atsidurti ant žūties slenksčio, prarasti valstybingumą, dažniausiai buvome tik patys kalti – menkas savų vertybių puoselėjimas ir gynimas ir didelis noras svetimiesiems įsisteigti; Lietuvių Tauta nė karto nebuvo praradusi savo Laisvės ir Nepriklausomybės dėl pralaimėjimų mūsų laukuose, o dažniausiai dėl vidinės nesaistomos, teslagalviškų valdančiųjų; tik silpnuoliams, visuomet kiti kalti.

Tauta, kuri neanalizuoja savo praeties ir dabarties, nedirba dėl ateities, nekovoja dėl jos, kurios, **pirmiausia, inteligentija perima svetimųjų kalbą**, kultūrą, neturi, nepuoselėja tautinės savivarbos, savos nepriklausomos valstybės idealo - **tokia tauta jau yra mirusi tauta**. Ir nuo tos mirties neišgelbsti ir demokratinių tautų aplinka.

Mūsų Tautos ir Nepriklausomybės ilgaamžiškumas – tai kiek mes, kiek tie, kurie po mūsų gyvens tvirtai sovėsime ir stovės ant žemės Lietuva vadinamos, kurią Aukščiausias tik mums, lietuviams, yra paskyręs. **(Pabaiga)**

"DISCOVERY" – LIETUVIŠKAI

Gali būti, kad jau nuo lapkričio mėnesio lietuviai galės žiūrėti lietuvių kalba transliuojamą TV kanalo "Discovery" programą. Marija Račickaitė, "MTV Lietuva" atstovė spaudai, kad MTV ketina pradėti transliuoti naują TV programą.

"Kol kas nieko daugiau pasakyti negaliu, išskyrus tai, kad mes tikrai transliuosime "Discovery". Manome, kad tai galėtų būti lapkričio mėnuo,

tačiau ši data gali ir pasislinkti", - teigia Račickaitė. **ELTA**

HELP WANTED

Equipment refurb company requires "perfectionist" to perform cleaning and painting functions for high value equipment. **call Betty Weber 216-831-0480.**

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima trečiadieniais 10:00-11:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

JUBILIEJUS

Teatro sambūris „Žaltvykslė“ ir lietuvių meno ansamblis „Dainava“ sveikina Lietuvių Fondą su originalia jungtine programa, kurioje matysime inscenizaciją pagal A. Čechovo kūrinį "Jubiliejus" ir ansamblio „Dainava“ koncertą, skirtą LF 45 metų Jubiliejui.

MALONIAI KVIEČIAME JUS Į

LIETUVIŲ FONDO POKYLĮ IR TEATRO SAMBŪRIO „ŽALTVYKSLĖ“, BEI LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIO „DAINAVA“ SPEKTAKLĮ - KONCERTĄ

„JUBILIEJUS“

ŠEŠTADIENĮ, 2007 M. LAPKRIČIO 3 D.

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE, 14911 127TH ST., LEMONT, IL

5:00 VV – KOKTEILAI JAUNIMO RŪMŲ SALĖJE
6:00 VV – SPEKTAKLIS – KONCERTAS „JUBILIEJUS“
JAUNIMO RŪMŲ SALĖJE
7:30 VV – VAKARIENĖ IR ŠOKIAI PLC POKYLIŲ SALĖJE

Šokiams gros „BROLIŲ ŠVABŲ“ orkestras

BILIJAI Į POKYLĮ IR KONCERTĄ \$60
STUDENTAMS \$30
NORINTIEMS DALYVAUTI TIK MENINĖJE DALYJE \$10
PAGEIDAUTINA VAKARINĖ APRANGA

R.S.VP IKI SPALIO 26 D.
Tel: 630.257.1616
ZINIOS@LITHFUND.ORG

RENGINIŲ KALENDORIUS

SPALIO 27 d. ir 28 d., – Lietuvių dienos Clevelande. Rengia JAV Clevelando Bendruomenė.

LAPKRIČIO 11 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

LAPKRIČIO 17 d., šeštadienį, 6 v.v. – “Exultate” choro 25-mečio koncertas.

2008 m. kovo 30 d., sekmadienį – Atvelykio stalas Dievo Motinos parapijoj. Rengia vyr. skaučių “Židinyš”.

2008 m. balandžio 19 d., šeštadienį, “Exultate” choro 25-mečio banketas.

KARALIAUČIUS TARP AUDRŲ

2005 m. Lietuvoje išėjo Arvydo Juozaičio knyga “Karalių miestas be karalių” (trečioji laida, 2007 m. “Eglės” leidykla, Klaipėda) A.Juozaitis, gimęs 1956 m., vienas Lietuvos Sąjūdžio narių, Vilniaus universitete baigęs ekonomiką ir filosofiją, redagavo žurnalą *Šiaurės Atėnai*. Nuo 2004 m. dirba Lietuvos generalinio konsulato Kaliningrado srityje kultūros atašė.

Karaliaučius, sovietų okupuotas ir pervadintas Kaliningradu, daugeliui tebėra paslaptingas miestas. A.Juozaitis šioje knygoje mums atskleidžia šio žavaus miesto pamirštą istoriją, kurio gatvėse bevaikštant “vokiečių dvasia kalasi tarsi iš požemių”. Autorius stengiasi nešališkai ir pragmatiškai aprašyti skausmingą XX amžiaus Mažosios Lietuvos likimą, pasirinkdamas literatūrinį, ne politologinį publicistikos žanrą. Knyga suskirstyta skyriais, vadinamais vigilijomis.

Vigilijoj *genius loci* (vietovės dvasia), Juozaitis pastebi fenomeną, kad nei prūsų Tvankstėje, nei teutonų Kionigsberge, nei rusų Kaliningrade nėra buvę pilietinių riaušių. Gal čia autoriaus nesusipratimas, tačiau mes istorijoje mokėmės – senprūsiai buvo sukilę prieš kryžiuočius. XIX amžiuje Kionigsberge buvo statomos gynybinės sienos ir bastionų sistema, pažymėtina XVII amžių statytas Lietuvių pylimas, kurio vardu pavadinta dar šiandien liko gatvė. Po antrojo pasaulinio karo, 1946-1948 m. pasmerktieji Rytprūsių vokiečiai buvo ištremti į Rusiją ir Vokietiją arba išžudyti, jų vieton atkelti rusai kolonistai. Pasak Juozaičiui pažįstamų kolegų rusų “Vokiečiai prisijaukino ir pasisavino Prūsiją – kodėl rusams nepadarius to pa-

ties?” (p. 111) Kai kurie iš jų siūlo Kaliningrado srities vardą pakeisti į “Rusijos Prūsija”.

Vigilijoj “Griuvėsių filosofija, kasinėtojai” sutinkame vietinius Jeleną ir Viktorą. Pastarasis norėtų, kad miestas atgautų Kionigsbergo vardą: “Kai užaugi tarp vokiškų griuvėsių, kai žaidi vokiškais automobiliukais, kai valgai iš vokiškų porceliano lėkščių – išaugi tikras Kionigsbergo patriotas,” sako Viktoras. Dabar miestas smarkiai pasikeitęs, senamiesčio žymių mažai beliko. Bet dar yra išlikę statinių, kurie byloja apie karalių miestą. Štai prie miesto parko buvusi karalienės Luizės bažnyčia, dabar paversta lėlių teatru. Kita bažnyčia atremontuota į Filharmonijos salę. Apskritai, vokiškas miesto paveldas sistemiškai ištrintas.

Knygoje įdėta nuotrauka kryžiuočių ordino pilies, statytos 1255 m., jau apgriautos, tačiau atlaikiusios Anglijos aviacijos bombardavimą ir didingai atrodžiusios. TSRS architektų sąjungos valdyba laišku kreipėsi, Kaliningrado miesto vadovams prašant, neliesti pilies liekanų, konservuoti jas. Buvo rimtų pasiūlymų jose įrengti taikos muziejų.

1967 m. Kaliningradą aplankęs TSRS ministrų tarybos pirmininkas A. Kosyginas nusistebėjo pamatęs griuvėsius, ir pareiškė: “Mus pasiekė šių griuvėsių gynėjų balsai... taigi čia nėra ką ginti”. (p. 176) Leonido Brežnevo valdymo metu, 1968 m. rudenį ši pilis buvo susprogdinta, vakarų žinia-sklaidai šio šurpauš įvykio nepastebint. Maskva pasirinko patogų laiką šiai diversijai, amerikiečių žurnalistų akys tąsyk buvo nukreiptos į karo Vietname reikalus, ir į savų astronautų keliones mėnulin.

ATSISVEIKINTA SU KAZIMIERIETE DAILININKE MERCEDES-MICKEVIČIŪTE

Spalio 1 d. amžinybėn iškeliavo dailininkė, Šv. Kazimiero vienuolijos sesuo Mercedes. Ji savo žemiškąją kelionę pabaigė sulaukusi 92 metų, iš kurių 72-ejus praleido kaip šio lietuvių moterų vienuolyno narė. Ji gyveno kazimieriečių vienuolyne Čikagoje.

Sesuo Mercedes gimė 1915 m. gegužės 19 d. Juozo ir Uršulės Mickevičių, atvykusių į JAV iš Lietuvos, šeimoje, iškūrusioje Aušros Vartų parapijos rajone – Čikagos “Westside” apylinkėje. Baigusi pradžios mokyklą, ji studijavo Šv. Kazimiero akademijoje (dabar ji vadinasi “Maria High School”). Vėliau mokslus tęsė De Paul Universitete Čikagoje, kur 1952 m. gavo filosofijos bakalauro laipsnį.

Turėdama pomėgį dailei, vienuolė įstojo į Čikagos dai-

lės institutą, kurį baigė 1965 m. magistro laipsniu tapyboje. Vėliau yra daug keliavusi po Europą, gilino dailės studijas.

Ilgą laiką mokytojavo “Maria High School” bei kitur. Yra nutapiusi daug paveikslų, sukūrusi estampų, akvarelių, iliustravusi knygas. Pasirodė daugybėje grupinių dailės parodų tarp lietuvių ir amerikiečių. 1968 m. ir 1977 m. surengė individualias parodas, yra laimėjusi premijų. Priklausė Lietuvių moterų dailininkių draugijai. 1987-aisiais Amerikos lietuvių moterų sąjunga seselę Mercedes išrinko žymiausia tų metų lietuve moterimi.

Sesuo Mercedes sukūrė didžiulį paveikslą architekto Jono Muloko suprojektuotai Švč. M.Marijos Gimimo bažnyčiai Marquette Parke. Taip pat kitas jos didžiulis darbas yra Šv.

Tik komunistų partijai

Kaliningrade buvo kuriamas naujojo sovietinio piliečio prototipas – žmogus be Dievo, be sielos, ištikimas tik visagalei komunistų partijai. Visoje šiaurės Rytprūsių srityje nepalikta nei vienos veikiančios bažnyčios ar maldos namų. Tipišku tarybiniu aplaidumu, miesteliuose bažnyčios paliktos trūnyti gamtos valiai, Vinco Krėvės žodžiais tariant – tarsi pelėsiais ir kerpe apaugusios pilys..

Jau išmūšė vienuolikta valanda griūvančioms Rytprūsių “kirchėms”, 1982 m. buvo nugriautas Tilžės katalikų bažnyčios bokštas. Kasinėtojai vagia plytas ir toliau ardo kitų bažnyčių likučius.

Pavyzdžiu atvaizduota Šv. Mikalojaus bažnyčios būklė Bradenburge (dabar Ušakove): “Neduok Dieve sustoti ir pasi-vaikščioti buvusios šventovės vietoje... Visur butelių šukės, šiukšlynas, o kirchės viduryje – ‘juodųjų archeologų’ išraustos kapavietės... Altoriaus vietoje galima užsilipti ant žmogaus kaulų”. (p. 162) tokį kraupų vaizdą pamatę, kraštotyrininkai jaučiasi esą bejėgiai išgelbėti šiuos paminklus.

A.Juozaitis linkęs miestą vadinti Kionigsbergu, aiškindamas, kad vardas Karaliaučius tėra folklorinis terminas. Nesutinku su šia prielaida, ypač kad ten spausdinta pirmoji lietuviška knyga, Martyno Mažvydo Katekizmas, kurios tituliname puslapyje įrašyta: Karaliaucziui. Mano nuomone, **lietuviai šį miestą ir šiandien privalo vadinti Karaliaučiumi**. Rusų generolas Kalinin nebuvo iš šio krašto kilęs, tik atsitiktinai rusai miestui primetė jo vardą.

2003 m. Rytprūsių kultūros tyrinėtojas Dietmar Albrecht pasiūlė pagerbti rašytoją Tho-

mas Mann, kuris 1929 m. po Nobelio premijos apdovanojimo ilsėjosi Raušeno kurorte. Kaliningrado inteligentija posėdyje nusprendė pastatyt jam paminklą, ir parinko jame įrašyti dviem kalbom šiuos poeto Johanes Becher žodžius:

Tu išsaugojai kalbos šventumą,

Mylėdamas ją taip, kaip mylėti ją gali

Tas, kurs išgyveno tremties metus.

Paminklas Mannui buvo pastatytas. Tik vėliau, vokiečių turistų grupėms keistai reaguojant į šį prierasą, paaiškėjo, kad J. Becher taip pat buvo komunistų Vokietijos Demokratinės Respublikos himno autorius.

Ir Karaliaučiaus istorija fabrikuojama

Kadangi aš Kaliningrade nesu buvęs, ir rusų kalbos nesimokiau, nesiryžtu griežtai kritikuoti gerbiamo A. Juozaičio veikalo. Tačiau mane sukrėtė trečiame skyriuje “Rusiška Prūsija”pateiktos citatos, iš rusų rašytojo Andrej Bolotov knygos (išleistos 1873 m. Sankt Petersburgu). Po Septynerių metų karo (1756-1762) į Karaliaučių buvo įsiveržę rusų kariai. Pasak Bulotov, kionigsbergiečiai pasitiko rusų kariuomenę su dovanomis, visur mieste skambėjo varpai, nuo bokštų gaudė litaurai. Negana to, Karaliaučiaus atidavimo Rusijai iškilmų akte pasirašė K. Universiteto profesoriai, net pats filosofas Imanuelis Kantas! (p. 84) Iškart man darosi įspūdis **sufabrikuotos istorijos, kuri kenkia Juozaičio knygos rimtumui**. Tikslumo dėlei norėčiau palyginti minėtą su vokiečių istorikų raštais, kurie mums Amerikoje lengvai prieinami.

DIRVAI AUKOJO

O.Adomaitis, Sunny Hills, FL ... 50
M.Pautienis, W Barnstable, MA. 50
A.Muliolis, Euclid, OH 30
R.Gričius, Agoura Hills, CA 25
J.Petkaitis, W. Hartford, CT 25
Anonimas, Rocky River, OH 20
J.Liauba, Cincinnati, OH 20
I.Kapcius, Daytona Bch., FL 15
O.Šilėnas, Euclid, OH 15
B.Taoras, St.Petersburg, FL 15
P.Petraitis, St. Pete. Bch., FL 10
K.Žiedonis, Willoughby, OH 10
J.Jurkunas, St. Pete.Bch. FL 5
K.Šventoraitis, Woodhaven, NY .. 4

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Kazimiero seserų vienuolyno auditorijoje. Tacambaro miestui Meksikoje sesuo Mercedes nupiešė Aušros Vartų Marijos paveikslą. *Edvardas Šulaitis*

Aprašant įvykius po Potsdamo konferencijos, Juozaitis pasinaudojo ir išeivijoj išleistomis Broniaus Kviklio “Mūsų Lietuva” knygomis.

Šiandien Kaliningrado anklavas atskirtas nuo didžiosios Rusijos, apsuptas Europos Sąjungos šalių. Mieste tebegyvena keli tūkstančiai II pasaulinio karo veteranų. 2005 m. atšventus Kaliningrado von Kionigsbergo 750-metį, gyventojai pradeda suprasti, kieno žemėj jie apsigyvenę, pradėjo domėtis miesto praeitimi. Tik 20% jaunų žmonių yra matę didžiąją Rusiją tačiau daugiau iš jų yra viešėje Lenkijoje ir Lietuvoje. **A.Juozaitis nuogaustauja “amerikanizuojama Kaliningrado sąmonė”**, anglicizmais įsiveržusiems į rusų kalbą, pvz. reklamose slengo frazė “cash and carry” rusiškais rašmenimis. Tačiau džiaugiasi liberalizmo pasireiškimais, kad žmonės pageidavo vieną Karaliaučiaus gatvę pervadinti John Lennon vardu.

A.Juozaitis susirūpinęs didėjančia lietuvių emigracija į Airiją, D. Britaniją ir Ameriką, kuri Lietuvai nuostolinga ir baigsis emigrantų nutautėjimu. Siūlo lietuviams kurtis Karaliaučiuje, vėl įminti pėdas žemėje kur mūsų genčių šaknys, Nemuno rytiniame krante.

“Karalių miestas be karalių” parašyta turtinga grožine kalba, skaitytojas tuojau įsijaučia į aprašomus įvykius, yra verčiamas pamąstyti ir pasvajoti. Jei vertinti ją kaip Karaliaučiaus archeologiją ar istoriją, knygoje rasime trūkumų. Tačiau Arvydas Juozaitis aiškiai buvo paveiktas šio nuostabaus miesto. Norėčiau jam padėkoti, kad mus supažindino ir atskleidė bent dalį savo minčių šioje puikioje knygoje.

Gediminas Indreika

ATSIŪSTA PAMINĖTI

“Sapnų vyšnia”, tai eilėraščių rinkinys. Autorius pasisako, jog jo kartos žmonėms reikėjo prisitaikinti “dvigubą, o kartais ir trigubą gyvenimą. Vienos kalbos oficialiuose renginiuose, darbe ir jau visai kitos mintys na-

muose, tarp patikimų draugų. Ir tai atrodė normalu, savaime suprantama. Sakydavome – darbas yra darbas, reikia laukti, reikia prisitaikyti, reikia išlikti. Bet atsisardvo ir kitokių minčių. Gal ir buvo svarbiausia įprasti turėti

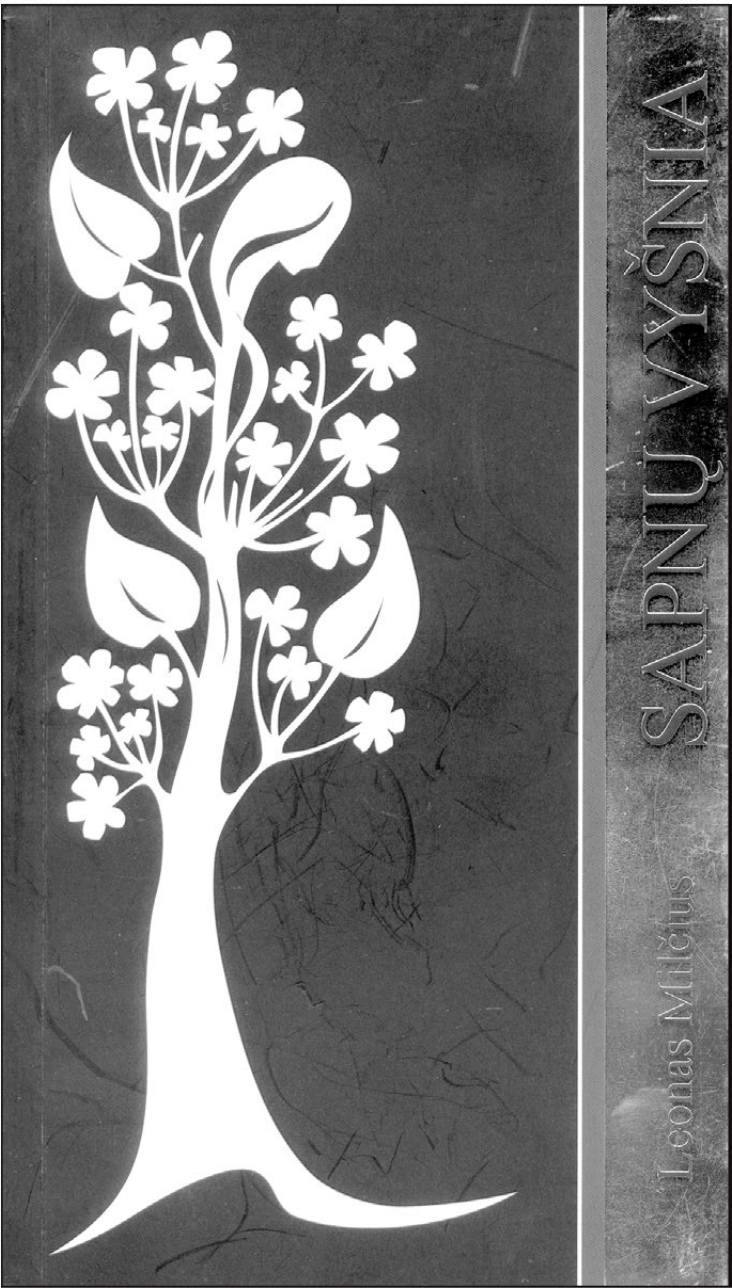
jų, su jomis susigyventi, jas padaryti ne fantazijomis, bet realybe”.

Leonas Milčius rašo: “Kai ateidavo Vasario 16-oji, užsida-rydavau garaže arba sodo name-lyje, pasiimdavau popieriaus la-pą ir bandydavau ta proga ką nors parašyti... Dalis tų eilėraš-čių išliko, dalis dingo, dalis kaip nelabai pasisekusių, buvo su-naikinti. Bet ir tie, kurie liko, atrodo, primena ne tik tas die-nas, bet perduoda ir buvusį jau-smą, tada deginusi mintį”.

“1988-1989 metai buvo ypa-tingi lūžio metai. Nyko baimė, kilo Sąjūdis, buvo gražinamos šventės, atstatomi paminklai, o Laisvės angelas iškėlė savo spar-nus ne tik virš Kauno, bet ir virš visos Lietuvos. Gražus tai buvo laikas, pilnas drąsos, stebuklų, savęs suvokimo ir džiaugsmo ašarų. Žmogus, kuris tą laiką išgyveno, jau negali būti nelai-mingas. Laimingas ir aš, labai laimingas, kad galėjau sulaukti tokių laikų, galėjau dalyvauti to meto svarbiausiuose įvykiuose”.

Leonas Milčius, baigęs uni-versitetą, dirbo atsakingose pa-reigose. 1990 m. buvo išrinktas į Lietuvos Aukščiausiąją Tary-bą – Atkuriamąjį Seimą, o 1992 m. – į Lietuvos Respublikos Sei-mą. Yra Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras. Buvo Lietuvos žemės ūkio ministeri-jos Mokslo ir mokymo departa-mento direktoriumi. Išleido pub-licistikos knygą ir eiliuotą knygą “Sausio naktis”. Jo eilėraščiai spausdinami laikraščiuose.

Eilėraščių rinkinyje “Sapnų vyšnia” – ir lyrika, ir patetika, ir politika. 168 eilėraščiai, su Van-dos Dūdienės iliustracijomis. Išleido leidykla “Artlora”, spausdino Standartų spaustuvė Vilniuje. Kaina nepažymėta.

JAKUBS AND SON

Laidojimo įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
 36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
 Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telkianti jauką atmosferą, ilūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204
 linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
 www.LyndhurstOhioHomes.com
 www.Euclid-Homes.com
 www.Richmond-Heights-Homes.com
 www.MayfieldHomes.net
 www.Pepper-Pike-Homes.com
 www.SouthEuclidHomes.com
 www.Beachwood-Ohio-Homes.com
 www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

EUROPOS LIETUVIUS SUVIENIJO KREPŠINIS

Būdami maži esame vien-ingi ir įtakingi, nes turime krepšinį. Šis šūkis spalio 6 d. Londono "Score Comlex" sporto centre vykusiam pen-ktajame Europos lietuvių krep-šinio čempionate suvienijo tautiečius iš septynių Europos šalių: Vokietijos, Belgijos, Danijos, Jungtinės Karalystės, Airijos, Norvegijos bei Italijos.

Turnyre dalyvavo devynios mišrios komandos, suskirsty-tos į dvi grupes. Buvo žai-džiami dveji dvylikos minučių trukmės kėliniai. Europos lie-tuvių krepšinio čempionato nugalėtojais tapo Londono lie-tuvių "Lithuanian Basketball Club" krepšinio komanda, fi-nale po itin atkaklios kovos rezultatu 43-42 įveikusi Vo-kietijos lietuvių "Žalčių" ko-mandą.

Turnyro favoritais laikyta Kembridžo lietuvių krepšinio

komanda tenkinosi trečia vie-ta. Mažąjo finalo metu ši ko-manda rezultatu 29-28 nugalė-jo Norvegijos lietuvių koman-dą pavadinimu "Regina".

Apdovanoti ir kiti turnyro dalyviai. Didelių žiūrovų sim-patijų nusipelnusi Vokietijos "Žalčių" komandos žaidėja Lina Aglinskaitė pripažinta naudingiausia šio čempionato žaidėja. Jai prizą įteikė Lietu-vos ambasadorius Jungtinėje Karalystėje Vygaudas Ušac-kas. Ambasadorius džiaugėsi, jog penktus metus iš eilės vyk-stantis turnyras puikiai re-prezentuoja tautos charakterį, vienija Europos lietuvius bei padeda išlaikyti lietuvių be-

LGITIC

Patriotas tas, kas įsipa-reigoja savo tautai.
Prof. Stasys Šalkauskis

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
 + Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire Hall

OPEN
 Mon.-Fri.: 9 am to 6 pm
 Sat.: 9 am to 4 pm

866 E. 260 th St.
 Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

Patria Imports

We Sell Koldunai
 Gourmet Deli Meats & Breads
 Imported Condiments & Foods
 Wines, Beer & Waters
 Candies, Gifts and More!

794 East 185th St. • 216-531-6720

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
 767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
 Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
 Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
 Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
 Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)